

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÎNT

333

71602

D 001464

Retele informative

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÎNT

SECRET

REȚELE INFORMATIVE

Seria 0820

---

1 9 6 9

DIN PARTEA REDACȚIEI

În lucrarea de față autorul încearcă, pe baza materialelor și informațiilor puse la dispoziție de serviciul britanic de contrainformații și a știrilor apărute în presa internațională, să prezinte unele aspecte ale activității serviciilor de informații și contrainformații ale Uniunii Sovietice, modul cum au fost organizate și au acționat unele rețele informative sovietice, descoperite în țările capitaliste, precum și modul cum au acționat organele de contrainformații din țările respective.

Descrierea procedeelor și mijloacelor folosite în activitatea de culegere a informațiilor, în verificarea, instruirea și educarea agenților, modalitățile de dirijare concretă și permanentă a acestora, varietatea procedeelor de legătură folosite, precum și posibilitățile de recrutare a unor agenți pe baza exploatării trăsăturilor negative de caracter, ajută la lărgirea orizontului profesional al cadrelor aparatului de securitate. Sînt demne de reținut, în acest sens, metodele folosite de către cei mai de seamă conducători ai rețelelor informative angajate în activitatea de culegere și transmitere a informațiilor: Sorge, Abel, Lonsdale, Iakovlev, Sabotin etc.

În prezentarea aspectelor din cuprinsul lucrării, autorul se situează pe poziții anticomuniste, urmărind în mod evident scopuri propagandistice îndreptate împotriva Uniunii Sovietice și a organelor sale de informații și contrainformații.

Studiind în spirit critic și cu discernămint politic această carte, sesizând limitele ei determinate de poziția de clasă a autorului, de competența și subiectivismul lui în tratarea realistă a faptelor, sintem încredințați că cititorul va putea trage concluzii utile pentru propria activitate.

ASCENSIUNEA UNUI INTRIGANT

Un bărbat lat în umeri, cu pălărie neagră, privea nemiscat poarta clădirii cenușii a amiralității. George Smith, detectiv superintendent, vânătorul de spioni din Secția specială a Scotland Yardului, avea, în aceea zi de miercuri 12 septembrie a anului 1962, impresia că așteaptă de o veșnicie apariția unei siluete îngrijite și zvelte, cu pălărie tare și umbrelă. Aparatul de radio al mașinii poliției și-a început deodată emisiia. Automobilul era parcat la 10 metri depărtare de locul unde se afla Smith. Radiotelegrafistul ascultă cuvintele sacadate, care anunțau că omul așteptat de George Smith fusese reținut la ieșirea din spatele clădirii.

Cîteva minute mai tîrziu, superintendentul Smith se afla în limuzina neagră a poliției, alături de William John Christopher Vassall, angajat civil al amiralității, în vîrstă de 33 de ani, fost diplomat și trădător bine plătit. Întîlnirea dintre cei doi a destrămat o altă verigă a rețelei mondiale de spionaj, creată în țările occidentale de către Uniunea Sovietică în timpul celui de-al doilea război mondial și în anii postbelici. Smith l-a condus pe Vassall direct la Scotland Yard. Abia cînd palidul și imberbul trădător și-a început mărturisirea, conducătorii serviciului secret britanic și-au dat seama că evenimentele acelei zile, care aveau să aibă un larg ecou

În întreaga lume, erau în mod ciudat dependente de voința unui rus, născut în 1889 la Merheuli, stațiune balneară la Marea Neagră.

Acest om se numea Lavrenti Pavlovici Beria. Mai târziu a căzut victimă propriei domnii teroriste. Ura sa împotriva oricărei forme de capitalism a dus la crearea celei mai eficace organizații de spionaj din istorie.

Provenit dintr-o familie de țărani care își câștiga foarte greu existența, el este considerat, potrivit acțiunilor consemnate în documentele contraspionajului occidental, unul din cei mai capabili șefi ai unui serviciu secret din istoria omeniirii și creatorul unei rețele de spionaj în care operează și astăzi mulți din cei 300.000 de agenți ce i-a avut sub control.

Ca elev la școala primară din Suham, Lavrenti Beria s-a remarcat ca un tânăr inteligent și extrem de energic, dovedind de timpuriu un interes deosebit față de faptele colegilor săi și ale părinților acestora. Era un intrigant innăscut. Aceste trăsături de caracter, ce s-au manifestat încă din școală, aveau să iasă și mai mult în evidență în decursul anilor. Cei care i-au căzut mai târziu victimă nu au putut să se ferească și nici să împiedice ascensiunea politică a acestui om, temut din cauza brutalității sale, respectat pentru spiritul său abil, condamnat și executat apoi pentru abuz de putere. A urmat Institutul politehnic din Baku, secția arhitectură. Era un student liniștit și reținut, întotdeauna în concordanță cu disciplina școlară. Era amabil cu colegii, dar nu a fost cu nimeni prieten intim. Chiar în această fază a vieții, la Beria s-au conturat calitățile unui observator foarte ager. În timpul celor doi ani petrecuți la institut a descoperit marxismul. Studiind marxismul, personalitatea sa a cunoscut, de asemenea, o schimbare. Reținerea ce și-o impusese încă de la intrarea în institut a făcut loc, încetul cu încetul, angajării politice conștiente. Colegii săi erau impresionați de concepțiile sale marxiste și, într-adevăr, în această perioadă ambițiile sale politice s-au dezvoltat în cadrul unei grupe bolșevice a Partidului Social Democrat Revoluționar Rus, la care aderase. A fost organizatorul celulei bolșevice din institut. Totuși, pentru

scurt timp, a fost nevoit să renunțe la planurile sale politice : în 1917 a fost recrutat în armata imperială rusă. Beria a devenit fără voie soldat, și a trebuit să se stăpânească din răsuputeri pentru a nu intra în conflict cu disciplina militară. Spre bucuria sa, șederea în armată a durat numai până în luna octombrie a aceluiași an, când sovietele au preluat puterea la Moscova.

După instaurarea regimului sovietic în orașele Rusiei, armata imperială a fost treptat desființată. La Brest-Litovsk au început tratativele de pace între Republica Sovietică și puterile centrale. Beria a fost și el unul din milioanele de soldați lăsați la vatră. După întoarcerea acasă a încercat să-și încheie studiile la vechea școală, dar meseria de arhitect nu-l mai atrăgea. Era dominat exclusiv de dorința de a obține o funcție în aparatul politic, consacându-și timpul și întreaga energie înființării și conducerii celulelor bolșevice din Baku.

În aprilie 1920, sovietele au obținut majoritatea și în Adzerbaidjan. Beria a fost trimis să lucreze în Ceka caucaziană, poliția secretă creată pentru apărarea statului împotriva contrarevoluției. La scurt timp după primirea sa în această organizație a fost trimis cu misiuni speciale în Georgia, care era atunci un centru de rezistență antibolșevic. Noua funcție l-a introdus pe Beria în lumea spionajului și contraspionajului și nu după mult timp șefii săi i-au remarcat calitățile de spion. Dintre grupările ostile sovietelor, cei mai puternici și mai numeroși erau menșevicii. Aceștia, salutând eliberarea de sub domnia țaristă, militau pentru trecerea treptată de la sistemul țarist la o orinduire democratică.

Beria și-a consolidat renumele de cekist capabil prin aceea că era totdeauna foarte bine informat despre acțiunile subversive ale menșevicilor. În zelul său, a mers însă prea departe : s-a înscris în gruparea menșevică. A fost descoperit și arestat. Dușmanii săi au manifestat atunci față de el indulgență, pe care însă Beria, mai târziu, nu a dovedit-o față de propriii săi prizonieri politici. Pedeapsa a constatat numai

în mutarea sa în Adzerbaidjan, unde a fost primit de către superiorii săi ca un erou.

Ca urmare a marilor sale posibilități, înalții funcționari din Ceka l-au trimis după câteva săptămâni din nou în Georgia, cu o misiune secretă. A fost iar arestat și, de data aceasta, chiar întemnițat. În timpul activității sale ilegale el își crease însă o mică rețea de complici și aceștia i-au fost de ajutor. A stat într-adevăr la închisoare, dar a avut acolo prieteni care i-au organizat evadarea. Revenind în Adzerbaidjan, a putut să constate că ultima sa misiune l-a ridicat și mai mult prestigiul. I s-au apreciat serviciile și a fost numit șef al Secției de contraspionaj și adjunct al comandantului local al Ceka. În această nouă funcție Beria a lucrat neobosit pentru a culege informații, care au dat posibilitatea bolșevicilor să nimicească toate grupările antisovietice. Iar când în 1921 Georgia a devenit bolșevică, Lavrenti Beria a fost mutat la Tbilisi, capitala noii republici sovietice. Astfel, la vârsta de 22 de ani a cucerit, prin acțiunile sale, o funcție importantă în organizațiile de stat locale.

Era un om mic de statură, dar vînjos. Imbrăcat întotdeauna modest, putea trece cu ușurință neobservat într-o mulțime de oameni. Dovedea însă o forță psihică aparte, care nu rareori producea interlocutorilor o stare de indispoziție. În acest timp, ca și în anii următori, a știut să-și mascheze cu iscusință ambiția nemăsurată și setea de putere. Era ferm hotărât să atragă asupra sa atenția lui Stalin și a celorlalți conducători de la Kremlin. Primul pas pentru a pătrunde în cercul cel mai intim al dictatorului a fost străduința de a se face remarcat de Sergo Ordjonikidze, secretarul de partid al regiunii Caucaz și prieten intim al lui Stalin. Relațiile sale cu acest om influent i-au adus numirea ca șef al Ceka din Georgia.

În ciuda tinereții sale, rafinatul Beria avea totuși viciile unui intrigant rutinat și lipsit de scrupule. Era, de asemenea, și un foarte bun psiholog. Viața sa de celibatar era ireproșabilă, muncea fără odihnă pentru cauza sovietelor și își îngăduia numai scurte pauze de somn. Găsea însă întot-

deauna timp să observe defectele și slăbiciunile celor din jur. Încă în acest stadiu de început al carierei sale purta cu sine un carnet de însemnări, în care consemna metodic aspectele obscure ale vieții tovarășilor săi. Îl completa cu o bucurie tainică atunci când descoperea dovezi ale unor relații extra-conjugale, legături homosexuale sau beții. Toate aceste însemnări din caietul său le considera polițe pentru viitor. Și a avut în curînd ocazia să plătească o asemenea poliță... După câteva luni de la numirea sa în funcția de șef al Ceka din Georgia, în carnetul său secret a apărut numele lui Redens, cumnatul lui Stalin.

Redens era șef al Ceka transcaucaziene, căreia îi erau subordonate formațiile din Georgia, Adzerbaidjan și din alte provincii sudice ale Rusiei. Beria a remarcat slăbiciunea lui Redens pentru fete drăguțe, cu corp frumos. Pentru a-l putea discredita pe soțul surorii lui Stalin și a-l lua locul în funcție, trebuia să procedeze însă cu foarte multă prudență. Totodată, își dădea seama de riscul enorm al oricărei încercări de compromitere prin intermediul femeilor din anturajul acestuia. Intuia, de asemenea, că dacă intriga sa era descoperită, el însuși era în primejdie de a fi chiar lichidat. În consecință, a hotărît să se folosească de o tină femeie, brunetă și atrăgătoare, pe care Redens nu o cunoștea. A potrivit lucrurile astfel ca la o recepție Redens să facă cunoștință cu ea. În scurt timp Redens s-a îndrăgostit de frumoasa brunetă cu trăsături asiatice, între ei stabilindu-se repede relații mai intime. În momentul cînd Redens a acceptat invitația femeii de a o vizita în locuința ei, Beria a intervenit. Într-o seară, fiind sigură că poate fi găsită într-o situație compromițătoare cu amantul, ea l-a anunțat pe Beria. Soțul femeii, care în această intrigă a fost bine plătit pentru a-și juca rolul cum trebuie, a sosit pe neașteptate acasă (oficial era plecat în deplasare). Simulînd un acces de furie, el și-a atacat soția și pe amantul acesteia și a telefonat la poliție. „Intîmplător”, Beria și cîțiva dintre oamenii săi erau în acea seară la serviciu. Au sosit imediat pentru a-l scoate din încurcătură pe șeful lor. Beria a avut însă grijă să fie

Însoțit la locuința femeii de șase martori — funcționari de frunte din centrala sa din Tbilisi. Cu aceeași meticulozitate a procedat și în continuare, astfel că soția lui Redens a aflat, prin intermediul unei persoane „guralive”, de infidelitatea soțului. Geloasă, ea nu a ezitat să-i relateze lui Stalin întreaga întâmplare. Redens a fost imediat convocat la Kremlin. Speranțele lui Beria de a-i lua locul lui Redens s-au îndeplinit astfel cu rapiditate...

Este puțin probabil ca Beria să fi fost atunci animat de dorința de a deveni șeful suprem al serviciului secret sovietic, după cum nu și-a dat seama că în anii următori metoda prin care el și-a consolidat ascensiunea avea să servească agenților sovietici drept exemplu clasic în munca de recrutări.

Promovarea lui Beria a avut loc în anul 1922. În noul său post a fost martorul transformării sistemului inițial de secțiuni de securitate regionale într-un aparat centralizat de securitate, contrasplonaj și spionaj. Organizațiile disperate au fost unificate sub denumirea O.G.P.U. („Direcția Politică de Stat”).

Între 1922 și 1931 Beria, acum conducător de frunte în O.G.P.U., a devenit renumit pentru cruzimea cu care a dispus lichidarea grupărilor antisovietice din Caucaz. Ca urmare a noii sale funcții, participa la ședințele de partid din Moscova, unde în 1930 l-a întâlnit pentru prima oară pe Stalin. Înzestrat cu abilitatea unui oportunist, l-a povestit dictatorului, bineînțeles în limba georgiană maternă, cum a condus acțiunea de nimicire a mișcării antisovietice din Caucaz. Stalin a fost impresionat de acest om prudent, fanatic, cu o voință puternică, stăpinit de aceeași ură organică împotriva capitalismului. A cerut referințe de la alți funcționari din O.G.P.U. cu privire la evoluția și relațiile personale ale concetățeanului său georgian. Între timp Beria se căsătorise, avea un băiat și o fată, pe care însă nu-i scotea niciodată în lume. Desi față de străini trecea drept un tată de familie fericit, foarte puțini dintre colaboratorii săi l-au văzut soția și copiii. Modul său de viață, conduita sa ireproșabilă și credința neștrămutată în orînduirea sovietică l-au determinat pe Stalin să-l

convoace la Moscova: Beria a fost atunci decorat cu Ordinul Steagul Roșu pentru „lupta sa glorioasă împotriva contra-revoluției”.

În 1931, invidia meschină și rivalitățile dintre fruntașii organizațiilor de partid din Transcaucazia au generat conflicte interne. În consecință, Stalin a dispus imediat ca energicul Beria să fie numit în funcția de locțiitor de secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Georgia. Un an mai târziu, ca o recunoaștere a meritelor sale, Lavrenti Beria a fost numit prim-secretar. Egal în funcție cu guvernatorul general din Caucaz, avea în subordine aproximativ 9.000.000 de membri de partid. La al 17-lea Congres al partidului din anul 1934 Beria a fost ales în Comitetul Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Noua funcție îl obliga să stea mai mult la Kremlin, deși familia sa se afla tot în Georgia. Încă de pe atunci era chel și miop și purta pincenez.

În 1935 el a aflat că Stalin avea intenția să scrie din nou istoria P.C.U.S. Aceasta trebuia să graviteze în jurul unei figuri eroice centrale: Iosif Vissarionovici Stalin. Oportun, Beria s-a oferit să scrie el această nouă istorie. Bucurîndu-se, ca și pînă atunci, de protecția lui Stalin, oferta i-a fost acceptată. Cu ajutorul istoricilor, care erau practic prizonieri politici și nu aveau posibilitatea de a refuza colaborarea, a redactat într-un timp relativ scurt o carte de 206 pagini cu titlul: „Despre istoria organizației bolșevice din Transcaucazia”. Aproape toate capitolele cărții erau imnuri de laudă la adresa lui Stalin. Fiîndu-i prezentat manuscrisul spre aprobare, Stalin a schimbat numai cîteva pasaje neînsemnate. Peste măsură de flatat de noua sa imagine, el a confirmat lucrarea drept o relatare autentică a anilor săi de tinerețe și a luptelor sale politice. Lavrenti Beria și-a continuat astfel, cu și mai mult succes, ascensiunea. Cu acest prilej, Stalin l-a felicitat și i-a dat depline asigurări pentru viitor. Din acel moment a început să-l pregătească pe Beria pentru o ~~poziție~~ de frunte la Kremlin.

Dintr-un anumit punct de vedere, Beria poate fi apreciat: a reușit să-și asigure nestînjinit ascensiunea în timpul dic-

taturii lui Stalin, cind o cît de neîntemeiată suspiciune de trădare era suficientă pentru o condamnare la moarte.

Între anii 1929 și 1934, perioada primului plan cincinal stalinist, care a marcat începutul colectivizării, nenumărați țărani și membri de partid au fost arestați și deportați în Siberia.

La 1 decembrie 1934 a fost asasinat Serghei Kirov. Presa sovietică l-a considerat pe consulul leton ca om de legătură între atentator și Troțki, care trăia în exil și care ar fi plănuit asasinatul. Moartea lui Kirov a fost pretextul care a declanșat valul proceselor de „înaltă trădare” și al epurărilor sîngeroase din interiorul Uniunii Sovietice. În decursul anului 1935 au avut loc arestarea și executarea în masă a unor vechi comuniști, care participaseră cu abnegație la revoluție. Au fost construite multe închisori noi. Au fost închisi mulți țărani și intelectuali. Aceștia din urmă, integrați în noul program economic, fuseseră pînă atunci cruțați. Mai întîi au fost discreditati adversarii politici, chiar dacă inițial ei nu au fost exterminați. Posturile lor au fost preluate de oameni ca Beria, care erau, ca și el, protejați ai lui Stalin și se bucurau de încredere. Mai tîrziu, Stalin a ordonat lichidarea adversarilor și a partizanilor acestora. Apoi valul de epurări a trecut de la aparatul politic la armată.

În această perioadă, unii politicieni și militari care aveau păreri deosebite cu privire la problemele politice s-au raliat contra planurilor staliniste de colectivizare. Au considerat că această acțiune strage după sine scăderea moralului poporului. Conducătorii armatei, loiali după revoluție, și-au consolidat treptat pozițiile și au dobîndit suficientă influență pentru a-și expune deschis părerile împotriva colectivizării. Cînd Stalin a aflat, de la oameni ca Beria, că în rîndurile forțelor armate numărul dușmanilor săi a crescut, și-a amintit subit că o cincime din corpul ofițerilor Armatei Roșii luptase în războiul civil și că numeroși comandanți fuseseră chiar ofițeri în armata imperială rusă. Deși mulți dintre aceștia fuseseră promovați de Stalin, totuși el a ordonat să fie executați imediat de N.K.V.D. Potrivit unor rapoarte secrete

japoneze, au fost lichidați atunci aproximativ 35.000 de militari. Dar aceștia reprezintă numai o mică parte din numărul total al rușilor uciși fără nici măcar un simulacru de proces.

Vladimir Petrov, care din 1951 pînă în 1954 a fost secretar III al ambasadei sovietice din Canberra și unul din conducătorii rețelei sovietice de spionaj din Australia, apreciază că între 1936 și 1948 au fost împușcați 2.000.000 de cetățeni sovietici, fără a se examina temeinicia acuzațiilor stereotipe ce li s-au adus. Petrov scrie: „Acest măcel abominabil a fost o acțiune dementă, care contravine oricărui principiu de drept... Stalin a pretins că nu contează moartea a mii de oameni nevinovați, dacă prin aceste execuții în masă au putut fi înlăturate toate amenințările la adresa puterii sale... Cuvîntările lui către poporul sovietic sunau însă cu totul altfel. Cînd a observat cîtă groază și ură au declanșat aceste epurări în rîndul populației, a ordonat ca Nikolai Ejov, colaboratorul său cel mai apropiat, să fie executat...” Ejov, fostul șef al N.K.V.D., a fost făcut răspunzător pentru aceste excese teroriste și în locul său a fost numit aparent moderatul Beria. Petrov reproduce o radiogramă, tipică pentru multe din cîte i-au trecut prin mîini în timpul activității sale, din care rezultă că în diferite regiuni ale Uniunii Sovietice aceste epurări erau efectuate „din ordin”: „Către secția N.K.V.D. din orașul Frunze: aveți misiunea de a executa 10.000 de dușmani ai poporului. Raportați prin radio executarea ordinului — Ejov”. După datele lui Petrov, la „Centrala” din Moscova a fost stabilită „cota” de victime pentru fiecare provincie și fiecare oraș în parte. El își amintește de o indicație pentru orașul Sverdlovsk de a lichida 15.000 de „dușmani ai poporului”.

Cînd Beria a preluat de la Ejov conducerea N.K.V.D., întreaga țară era paralizată de groază și terorizată, iar aparatul militar și administrativ fusese aproape în întregime decimat. Determinat de gravitatea situației, l-a vizitat pe Stalin la vila sa din Caucaz, pentru a-l raporta constatările sale alarmante. După ce l-a promovat în funcția de șef al N.K.V.D., Stalin i-a ordonat să pună capăt epurărilor. Erijindu-se în salvator și încercînd să cîștige de partea sa populația, Beria

a ordonat, ca o primă măsură, executarea a cinci cekişti din Ucraina, care se făcuseră vinovați de „exces de zel”. A doua măsură a fost eliberarea din detenție a unui număr de prizonieri politici care, după cum se spunea, ar fi fost întemnițați ilegal. În decurs de 6 luni Beria și-a câștigat renumele de om blind, iar oficial s-a comunicat că Ejov s-a sinucis.

OBIECTIVELE SERVICIULUI SECRET SOVIETIC

Serviciul secret sovietic a început să trimită agenți peste hotare în timpul primului război mondial. Grupa de agenți sovietici din străinătate era însă puțin numeroasă și prost organizată. În anul 1939, Stalin, făcând aluzie la noua menire a lui Beria, s-a adresat delegaților la cel de-al 18-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice cu cuvintele: „Tăișul ascuțit al armatei noastre, al justiției și securității de stat nu mai este îndreptat spre interiorul țării, ci în afară, împotriva dușmanilor din exterior”.

După numirea sa ca șef al N.K.V.D., Beria a fost investit, de asemenea, cu calitatea de membru supleant al Biroului Politic. Prin alegerea sa în Biroul Politic, puterea lui Beria s-a dublat; pe de o parte, avea acum la dispoziție mijloacele politice ale puterii; pe de altă parte, conducea organele de securitate a statului.

Cînd au început să se adune norii prevestitori ai celui de-al doilea război mondial, el a constatat că Uniunea Sovietică era îngrijorător de prost informată cu privire la potențialul forțelor armate străine, la dezvoltarea armelor moderne în celelalte state și la focarele de tulburări din străinătate. Ca urmare, a inițiat o serie de convorbiri între oamenii de știință sovietici, înalții comandanți militari și lucrătorii

din N.K.V.D., care conduceau din „Centrala” de la Moscova mica grupă de spioni sovietici din străinătate. În urma acestor convorbiri, Beria a avut posibilitatea să ia cunoștință de unele grave deficiențe: nu existau servicii de legătură între organizațiile de contraspionaj ale forțelor armate, nu exista colaborare între N.K.V.D. și departamentele științifice importante ale guvernului. „Centrala” obținea rapoarte secrete de la agenții săi din străinătate, dar nu avea un aparat capabil să selecționeze informațiile, astfel că acestea rămăneau neexploatare. Lipseau cu desăvârșire instrucțiuni corespunzătoare pentru instruirea agenților. Precursorul său Ejov ignorase, pur și simplu, să organizeze școli de spionaj. Faptul că trebuia să opereze numai cu un număr relativ mic de agenți calificați i-a provocat lui Beria în acel timp destul de multă bătaie de cap. Îl neliniștea, de asemenea, lipsa unor oameni cu perspective, potriviți pentru a lucra în serviciul secret. A emis în acest scop un ordin strict confidențial către toate serviciile N.K.V.D. de a face cunoscute „Centralei” numele tuturor lucrătorilor cunoscători ai unei sau mai multor limbi străine. Aceste liste de persoane trebuiau să fie însoțite de fișe personale cuprinzătoare, conținând date detaliate despre: situația familială, originea socială, evoluția și anturajul, modul general de comportare și felul de a-și petrece timpul liber. Existau rubrici speciale referitoare la trăsăturile morale ale bărbaților și ale femeilor, la oamenii de știință, la cei care posedau temeinice cunoștințe militare sau urmăreau cu atenție evenimentele politicii mondiale și, în sfârșit, cu privire la cetățenii sovietici care aveau rude în străinătate. Când aceste fișe personale au ajuns în „Centrală”, ele au fost examinate și selecționate cu grijă.

Multe săptămâni după aceea Beria a meditat asupra materialului. În final, a selectat persoanele cele mai potrivite, le-a convocat la Moscova și le-a mutat într-o nouă secție a N.K.V.D. din Piața Dzerjinski, pe care a denumit-o „Secția specială”. În această secție se prelucrau informațiile primite de la agenții din principalele state capitaliste. I-a convocat apoi pe cei mai capabili agenți din străinătate la o conferință

în „Centrală” și le-a dat însărcinarea de a organiza școli de spionaj, unde candidații care îndeplineau condițiile de selecționare urmau să fie instruiți pentru a acționa în afara granițelor țării. După cum reiese din informațiile pe care le deține serviciul secret britanic, Beria a procedat și în acest caz cu obișnuita sa meticulozitate: a ordonat ca planurile de învățământ în școli să fie întocmite de către o comisie formată din consilierii de politică externă ai „Secției speciale” și din agenții de frunte rechemati din străinătate.

De cîtiva ani, agenți camuflați în cadrul reprezentanțelor diplomatice sovietice înregistrau numele și activitatea persoanelor care simpatizau cu comunismul, iar aceste caracterizări erau păstrate cu grijă în „Centrală”. În perioada inițială de realizare a planurilor lui Beria ei au fost, fără îndoială, utili. În tehnica infiltrării erau însă complet neexperimentați. Știau puține lucruri despre posibilitatea folosirii ca agenți a membrilor partidelor comuniste din celelalte țări. S-au plîns față de conducătorii lor din Moscova că în încercările lor de a intra în contact cu locuitori din alte țări au întâmpinat mari greutăți, ca urmare a pregătirii necorespunzătoare. Beria a insistat ca în sistemul de învățământ din școlile de spionaj să se acorde atenție deosebită tehnicii adaptării: „Nici un amănunt, oricît de minor, în legătură cu modul de viață din celelalte țări nu este atît de neînsemnat pentru a nu fi comunicat cadrelor care întocmesc planurile de învățământ în școli”. Agenții din exterior au primit, printre altele, și indicația de a culege informații amănunțite în legătură cu personalitățile marcante politice, militare, culturale etc.

Durata acestor cursuri era de 6 luni — 2 ani. În primele 3 luni, elevilor din cele 5 școli înființate atunci le era interzis să se depărteze mai mult de 5 km de sediu. Această restricție nu a avut urmări negative, deoarece și timpul liber era folosit pentru studiu. Una din principalele teme în pregătirea agenților era tehnica coruperii, introdusă la insistențele lui Beria. Pe lângă inițierea tehnică în fotografiere, efracție, cifrare și radio emisie-recepție, mult timp era rezervat dezbaterii metodelor de recrutare în re-

teaua de spionaj și de creare în străinătate a grupărilor ..
spionaj politic și militar.

Abia cu puțin timp în urmă, după cazul Vassall, contra
spionajul britanic a constatat că sovieticii nu-și părăsesc
eforturile de recrutare a trădătorilor, folosind orice mijloc
de „convingere”. Iscusința și perseverența lor în această pri-
vință i-a determinat pe britanici să transmită tuturor agen-
ților guvernamentale o circulară, în care li se recomandă
funcționarilor să nu se lase antrenaji cu nici un preț în si-
tuații compromițătoare.

In 1939 Beria și cei mai apropiați colaboratori ai săi au început la reorganizarea serviciilor de securitate. În urma acestei reorganizări, în cadrul NKVD au fost create două structuri speciale: "Departamentul de securitate internă" și "Departamentul de securitate externă".

• NKVD a fost alina subordonată directă a Comitetului Central al Partidului Comunist al URSS. Acesta a fost creat în anul 1934, în urma fuziunii a două structuri existente anterior: "Departamentul de securitate internă" și "Departamentul de securitate externă".

— în cazul când sunt descoperiți de con-
traspionajul inamic - plecarea nestingherită din țară. „Ca-
davră” opera în cadrul NKVD, sub masca unui agent de
securitate. Scopul său era de a obține informații despre
ceva de pe lângă... și a le transmite în țară.

...sau infirma posibilitatea de a-l determina să procure, voluntar sau silit, informații. Agentul care operează în străinătate trebuie, de asemenea, să aibă privirea permanent trează asupra emigranților din statele blocului răsăritean, pentru a-i determina să „colaboreze”. Dacă refuză sint amenințați cu ...
...săritene. Toate informațiile sint transmise „Centralei” prin ... cifrate, curieri diplomatici sau, în cazuri urgente, ... este necesar, retransmise la reprezentanțele sovietice din alte state.

În mica grupă de agenți preluată inițial de Beria a existat însă unul care nu avea egal în întreaga lume occidentală: dr. Richard Sorge. S-a născut în 1895 în orasul Baku, ca fiu al unui german și al unei rușoaice. Când a împlinit 8 ani, tatăl său, inginer constructor, s-a hotărât să se întoarcă în patrie. Familia s-a stabilit într-un cartier mărginaș al Berlinului. În 1914, Richard Sorge a intrat la liceu și a început să studieze științele fizice. După terminarea liceului, în 1917, a fost înscris la Universitatea din Berlin, pe o facultate de științe fizice. În 1918, pe fondul războiului civil din Germania, Richard Sorge a plecat în război. Rănit de mai multe ori pe frontul de vest, după terminarea războiului și-a reluat studiile și a obținut titlul de doctor în științe fizice. Apoi, pe lângă studiile de fizică, a început să se ocupe de literatură și de științe politice, în calitate de corespondent voluntar al unor ziare germane. Părerile exprimate în articolele sale demonstrau o

porului și de întregul program de înarmări. Pentru realizarea cu succes a acestor sarcini, i-a fost decernat titlul de „Erou al muncii socialiste”.

În acest timp, unul din agenții din străinătate a făcut cunoscute „Centralei” progresele foarte rapide realizate de Marea Britanie și Statele Unite în fabricarea bombei atomice. Agentul a putut procura numai date incomplete în ceea ce privește stadiul cercetărilor, dar amănuntele descoperite aveau o mare valoare, deoarece erau în acord cu programul lor propriu de cercetări. Beria a organizat imediat conferințe cu funcționarii din funcționarea serviciului secret și reprezentanții conducerii militare suprapunându-le la fel ca și la fabricarea bombei atomice, care cuprindea 4 puncte :

1. Descoperirea datelor strict secrete privind bomba atomică, procurarea de informații despre dezvoltarea cercetărilor nucleare din Marea Britanie și Statele Unite, precum și obținerea de informații cu privire la politica externă britanică și americană.

2. Infiltrarea de agenți în bazele navale britanice și americane, în scopul sustragerii sau fotografiării documentelor și a altor informații deosebite. În acestora

3. Descoperirea rezultatelor secrete ale cercetărilor științifice americane în domeniul proiectilelor teleghidate și al explozivilor.

În urma acestor conferințe, Beria a ordonat ca toate aceste informații să fie transmise în mod sistematic și în mod regulat Moscovei informații despre viitoarele încercări ale noilor tipuri de rachete.

STATUL „LEZOVIA”

În 1942 a început masiva ofensivă de spionaj a sovietelor împotriva țărilor occidentale. Ca urmare a progreselor Occidentului în domeniul cercetării nucleare, agenții sovietici au luat sub observație pe toți oamenii de știință care lucrau în reactoare atomice, laboratoare și alte centre de cercetări din Anglia, Canada și Statele Unite. Prin ambasada sovietică de la Londra, Moscova a aflat că cercetările atomice din diferite țări sunt în desfășurare în mod secret și în organizații camuflate, unice. După cum s-a transmis „Centralei”, comitetul de conducere, care supraveghea întreaga activitate a spionajului sovietic, a luat decizia de a întreprinde acțiuni industriale acorduri strict secrete. Aceste întreprinderi trebuiau să probeze posibilitățile de potențialitate atomică a țării. Guvernul american fusese informat oficial despre noile măsuri ale guvernului britanic. După tratative îndelungate la cel mai înalt nivel, Statele Unite au hotărât să facă cunoscută în Marea Britanie rezultatele propriilor cercetări nucleare și să trimită în Anglia un număr de experți pentru confruntarea reciprocă a datelor.

Cum a ajuns Uniunea Sovietică în posesia acestor informații? Conducătorii serviciului secret britanic nu pot răspunde la această întrebare. Ei nu știu decât că anunțarea

ria de la Lubianka, în scopul folosirii lor ilegale de către „emigranți”. Unele dintre aceste pașapoarte sînt și astăzi în serviciul secret sovietic. În 1938 Kogan a fost eliberat din funcția sa organizatorică pentru a prelua postul de redactor șef al ziarului „Clarion”, organul de presă al partidului comunist. Între 1939 și 1941 Kogan a publicat o serie de articole în numeroase ziare comuniste din Europa, Canada, Statele Unite și în alte publicații din Anglia și Scoția. Toate aceste articole au fost scrise cu intenția de a discredita pregătirile de război ale Canadei. Împreună cu alți conducători ai partidului a dispărut în 1940 și se crede că multe din articolele sale, printre care și acelea în care caracteriza participarea Canadei la război drept „complicitate criminală a țării la măcelul imperialiștilor”, le-a conceput într-o ascunzătoare din Philadelphia.

Celălalt membru al apatamului, decedat în Canada, Fred Rosenberg, cunoscut ca Fred Rose, a evoluat aproape identic cu al lui Kogan. Rosenberg s-a născut în 1907, ca fiu al unei familii de evrei ruși, în orașul polonez Lublin. În octombrie 1920 a plecat în Canada, obținînd cetățenia în 1926. În 1924 a intrat în Uniunea Tinerilor Comuniști, iar mai tîrziu în Partidul Comunist Canadian. Rosenberg a vizitat în 1930 Rusia și a urmat acolo un curs de 6 luni, asemănător celui pe care îl absolvise Kogan. Un an mai tîrziu, din nou în Canada, a fost acuzat de instigare la revoltă și condamnat la un an de închisoare. După eliberare l-a impresionat astfel încît în 1937 Rosenberg a renunțat la viața familială, de căsătorie, și s-a alăturat partidului comunist în Comisia centrală de vize. La 1941 Rosenberg a intrat în libertate și a rămas asumat timp de un an alături de 14 comunisti, de frunte, pînă în septembrie 1941 cînd întreaga grupă a dispărut din ascunzătoare și s-a prezentat poliției regale canadiene. Kogan și Rosenberg au fost imediat acuzați de revoltă. Amindoi s-au păsturat pe aceeași poziție de apărare.

Kogan a calificat articolele sale antiguvernamentale drept „extravagante” și a declarat că îi este rusine de faptele sale mai ales după atacul german din 1941 asupra Rusiei. A de-

clarat în continuare că este animat de dorința de a face tot ce va putea pentru eliberarea țării și că nu dăpa cămășoară. După reputa victoriei finale a Comisiei de anchetă, care i-a întors capul pe amîndoi, i-a pus în libertate cu condiția să se întoarcă la toate agendumele cu partidul comunist și să se prezinte la fiecare lună la cea mai apropiată secție de poliție. Kogan și Rosenberg au jurat solemn să respecte aceste condiții. Însă în iunie 1943 Rosenberg a intrat în legătură cu un anume maior Sokolov, care făcea parte din grupa de împuterniciți comerciali ai ambasadei sovietice, iar în octombrie al aceluiași an Kogan s-a întâlnit cu Serghei Kudravin, primul secretar al ambasadei și a prezentat lui o listă de persoane care i-ar fi putut fi de folos. O notită în actele sovietice, în care se relatează despre această întîlnire, demonstrează că Kogan era deja recitat.

Maiorul Sokolov a venit în 1942 la Montreal pentru a organiza complet rețeaua de spionaj din Canada. Primirea ordinului de a lucra sub conducerea unui agent șef, pe nume Mihailov. Acest Mihailov, funcționar al consulatului sovietic în New York l-a dus pe Sokolov în Canada pentru a-l ajuta la infiltrare în administrația de stat. La indicația „Centralei”, Sokolov opera cu numele conspirativ „Davie”. Făcea parte din ambasadă și era folosit ca observator în fabricile canadiene, conferindu-le statutul de asistenți ambasadei sovietice între Canada și Uniunea Sovietică. Sokolov a primit aprobarea „Centralei” de a-i numi pe Rosenberg și Kogan conducători ai două grupări de spionaj.

Rosenberg și-a început activitatea de recrutor cu numele conspirative „Fred” și „Debus”. Primele sale „achiziții” au fost: Harold Gerson (nume conspirativ „Gray”), un bărbat neidentificat cu numele conspirativ „Green” și profesorul Raymond Boyer, care apare în rapoartele ambasadei sovietice numai ca „profesor”.

Gerson, născut în 1905 într-o familie de evrei ruși, era doctor în științe, specialitatea geologie. La sfîrșitul anului

...potrivă rudelor care trăiau în Uniunea Sovietică, să lucreze pentru rețeaua de spionaj a lui Pavlov.

Charlotte Street 285, își aveau sediul specialiștii în cifru a diferitelor secții ale reprezentanței sovietice. Existau în 5 secții: grupa N.K.V.D., ambasada propriu-zisă, secțiile literară, comercială și militară. Toate erau subordonate organelor similare de la Moscova. Specialiștii în cifru lucrau independent unul de altul, fiecare folosindu-se de o anumită cheie de codificare, de care ceilalți nu aveau cunoștință. În această parte a clădirii se putea intra numai deschizându-se o ușă dublă de oțel, toate ferestrele aveau zăbrele și erau prevăzute cu obloane de oțel. În camera 12 exista un seif care conținea mii de documente strict secrete și sisteme de codificare folosite de

Sabotin și „Centrală”. Jurnalul secret al lui Sabotin, precum și rapoartele agenților erau, de asemenea, depuse în seif. Din cind in cind, documentele compromițătoare erau distruse prin ardere. Pe toate comunicările membrilor organizației era aplicată mențiunea: „se va arde după citire”.

Cele mai multe întâlniri cu agenții aveau loc la colțurile străzilor și în mașini, iar faptul că și cei mai neînsemnați colaboratori ai organizației aveau nume conspirative dovedea că în toate acțiunile se păstra cel mai strict secret. În limba camuflat ambasada sovietică se numea „metro”, iar ora „trei NKVD”.

I have now the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 10th inst. in relation to the above matter. I have the pleasure to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration. I am, Sir, very respectfully,
Yours, very truly,
J. M. Smith

s-a extins, în laborator, la 100 de ani, a războiului, a revoluțiilor
Și, pentru ca intră în acțiune tot mai multă armată, a început
să se pună tot mai **acut problema finanțării**. Sabotin con-
sidera riscașă primirea la un oraș SAU a unei țări
numerar.

„9 septembre 1945

Câte director :

Ne trimiteți bani prin metro. Aceste sume trebuie totuși trimise prin bancă, căci altfel conspirativitatea este primejdie. Ne puteți expedia prin poștă dolari canadieni? Astfel să fi asigurată conspirarea absolută a circulației banilor. În momentul de față nu ar trezi nici o suspiciune dacă ne-ați trimis sume mai mari, pentru că avem de făcut câteva reparări, cumpărăm o mașină, vin și pleacă mercur oameni ș.a.m.d.

Giant®

În anumite perioade șeful „Centridei” din Moscova era cunoscut de generos în problemele pecuniare. Dintr-un document reiese că Sabotin a primit la un moment dat, printr-o scrisoare newyorkeză, o sumă foarte mare de bani. Totuși, unele cerințe din Canada erau verificate cu minuțiozitate. Astfel, Kogan, care a primit pentru serviciile aduse în anul 1945 aproximativ 850 dolari, avea nevoie de 5000 de dolari pentru a mitui un funcționar al biroului pașapoarte (ceruse de la acesta un pașaport canadian fals pentru un nou agent sosit în la Moscova). „Directorul” de la Moscova a considerat această sumă neobișnuit de mare și a oferit maximum 3000 de dolari, sumă cu care Kogan a obținut pașaportul.

Sabotin îi indemnă tot timpul pe agenți să depună eforturi susținute. Tipică pentru indicațiile pe care le transmitea

În momentul de față aceste domenii sunt întru noi foarte importante și dorim ca să abordăm această problemă."

Kogan a încercat într-adevăr să recruteze complicități în serviciile ministeriale. În decursul anului 1945 organizația a câștigat, în afară de Gerson și Boyer, următorii agenți importanți:

— Kathleen Wilsher — nume conspirativ „Ellie”.

Acum ea este în Canada. Înainte de a veni în Canada, ea a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună. Ea a fost recrutată de către Kogan în timpul unei vizite la Toronto în anul 1944. Ea a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

În timpul războiului, ea a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună. Ea a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

În timpul războiului, ea a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună. Ea a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

— Gordon Lunan — nume conspirativ „Back”.

În anul 1914 în Canada. În anul 1944, el a fost recrutat de către Kogan și a devenit o agentă foarte bună. El a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

În anul 1944, el a fost recrutat de către Kogan și a devenit o agentă foarte bună. El a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

„Senatul financiar” a luat de cea mai mare importanță de avansuri, suprimându-le. Dar, în afară de asta, în mare măsură, faza de viață politică a lui Kathleen Wilsher a fost foarte bună. Ea a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

În timpul războiului, ea a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună. Ea a fost o agentă foarte bună și a lucrat în serviciul de informații al lui A. J. A. și a fost o agentă foarte bună.

Quebec, o organizație care se află sub o patină de intercomunism.

— Durnford Smith — nume conspirativ „Badeau”.

S-a născut în 1912 la Westmount, provincia Quebec, Canada. A absolvit Universitatea McGill din Montreal și a obținut titlul de doctor în fizică și a scris de asemenea o teză de doctorat pe tema "Cercetarea de diplomă despre radioactivitate". Când a fost atras de organizația, făcea parte din secțiunea de fizică (Grupa mii-unde) a Institutului de stat pentru cercetări și avea acces la informații foarte prețioase. A fost condamnat la 5 ani de închisoare.

— Edward Mazerall — nume conspirativ „Bagley”.

Canadianul Mazerall, născut la Fredericton, pro-

— Emma Woikin — nume conspirativ „Nora”
 1930-1931

Născut în 1923 în Sălcu de sus, județul Iași, a fost elev al Liceului "Mihail Kogălniceanu" din Sălcu de sus. În 1941 a plecat în Rusia, unde a fost înrolat în Armata Roșie. După război a revenit în țară și a lucrat în diverse domenii. A fost membru al Uniunii canadienilor ruși. A făcut cunoștință cu un agent al Securității, care l-a îndrumat să se alăture organizației "Nora". În 1944 a plecat în Rusia, unde a fost înrolat în Armata Roșie. După război a revenit în țară și a lucrat în diverse domenii. A fost membru al Uniunii canadienilor ruși. A făcut cunoștință cu un agent al Securității, care l-a îndrumat să se alăture organizației "Nora".

[illegible]

... situația economică a Canadei, despre potențialul ei industrial. El ... lăsa o avea vinarea secretelor bombei atomice.

La 28 martie 1943, Lunan îi raporta lui Rogov :

„-Badeau- (Durnford Smith) mă anunță că în acest
radioactivă a elementelor pentru producerea de energie).
Există o apărare mai severă a informațiilor decât la radar!
Aceste lucrări se efectuează la Universitatea Montreal și la
Universitatea McMaster din Hamilton. „Badeau- crede că
achiziționarea unei instalații de producere a radiumului de
către guvern este în strinsă legătură cu aceste cercetări.”

In aprilie Lunan a primit următorul ordin :

....Întrebați-l pe «Badi-au» dacă ar putea să procure L'ra-
niu 235. Să fie prevăzător. Dacă e posibil, să ne procure un
raport amănunțit despre instalația de producere a radiumu-
lui.”

Din februarie pînă în iunie 1946, la Ottawa s-a întrunit
Peșteră de spionaj, descoperită la 5 septembrie 1945, cînd
Igor Gusevko a fugit de la ambasada sovietică cu multe do-
cumente secrete. Din nici o declarație nu a reieșit că „Ba-
dău” ar fi reușit să procure informațiile dorite la Moscova
sau proba de uraniu cerută.

2. Timpul cum am discutat cu el, dar el fi mai bine ca pe
timpul sa fi fixat pe la ora 22, daca ar fi lucru este
posibil pentru Alek. La orele 23 este prea intuneric. Inte
geți-vă asupra timpului cu Alek și informați-mă. Dacă în
octombrie este reținut, întâlnirile vor avea loc în aceleași

3. Sina... Alek va putea să-l
năvălească. Trebuie să-l... revista „Picture Post”.

4. Parola, Omul de legătură: „Cum se ajunge mai

Alek... Alek... Alek...

Peptat... Alek...

De...

La 17 septembrie 1945 — ziua în care a sosit în Anglia
Nunn May — autoritățile...

Canadienii au mizat pe faptul...

La Londra, comandorul Leonard Burt,...

informe...

May...

În...

Burt și cei de la MI-5 au câpătat convingerea că Nunn
May...

La 20 februarie Burt l-a vizitat din nou și, pe baza ra
portelor amănunțite din Ottawa, a putut să infirme de
claritate anterioare ale lui Nunn May. I-a arătat dove
zile grătore care atestau că el s-a întâlnit cu membri ai
ambasadei sovietice din Canada și că totul fusese pregătit ca

...nu am respectat-o, pentru că după ce m-am întors
am vrut să mai am nimic de-a face cu toată această pove-
Aproximativ cu un an în urmă, în Canada, m-am întâlnit
o persoană, a cărei identitate nu vreau să-o dau în
Persoana în cauză m-a vizitat în locuința mea din Swail A-
nue. Știa că am lucrat în laboratorul din Montre-
și dorea de la mine informații despre ultimul stadiu
cercetărilor nucleare. Mi-am făcut totdeauna multe scrup-
în legătură cu posibilitatea de a se evita ca
celele obținute în domeniul...

...Nu am respectat-o, pentru că după ce m-am întors
am vrut să mai am nimic de-a face cu toată această pove-
Aproximativ cu un an în urmă, în Canada, m-am întâlnit
o persoană, a cărei identitate nu vreau să-o dau în
Persoana în cauză m-a vizitat în locuința mea din Swail A-
nue. Știa că am lucrat în laboratorul din Montre-
și dorea de la mine informații despre ultimul stadiu
cercetărilor nucleare. Mi-am făcut totdeauna multe scrup-
în legătură cu posibilitatea de a se evita ca
celele obținute în domeniul...

...In acest caz... Nu am...
...Nu am făcut acest lucru pentru bani."

...la "Trinity Hall" din Cambridge Nu îi plăceau sporturile.
În 1931 a trecut cu succes examenul de absolvire la facultatea

* Rezedința Tribunalului Suprem și închisoare în trecut, locul
căminului a condamnărilor la moarte în 1952

de matematică, obținând în 1933 titlul de Licențiat în specialitatea științe naturale. Totuși, a studiat în continuare și în 1936 a obținut la Cambridge titlul de doctor în fizică.

În același an a făcut o călătorie la Leningrad, unde teoriile sale comuniste au devenit convingeri ferme. După întoarcerea din Rusia a intrat în redacția ziarului „Scientific Worker”, organul oficial al Uniunii naturalistilor din Marea Britanie.

În ciuda convingerilor sale comuniste, Nunn May a fost niciodată membru de partid. Centrala MI-5 i-a eliberat fără ezitare un certificat de probitate, declarând că este demn de încredere din punct de vedere politic (în ziua care Nunn May a fost trimis la închisoare, autoritățile nu știau că alți doi atomiști, la fel de primejdioși, activau ca spioni: dr. Klaus Fuchs și prof. Bruno Pontecorvo. Și aceștia fuseseră verificați de către serviciul de informații și considerați ireproșabili!).

În 1950 Nunn May a fost eliberat din închisoare și a fost trimis la domiciliu. După ce a fost eliberat, s-a întors în locuința sa din Chesterton Lane, de lângă Cambridge. La acea vreme, Howard Foad, un agent de informații, a fost trimis să-l viziteze. După o vizită de 7 zile la domiciliu, Foad a primit invitația de a deveni profesor de fizică la Universitatea din Ghana, unde se află și astăzi cu familia sa.

FERMECATORUL AGENT ȘEF

Pe scena agitată a recepțiilor diplomatice din New York a apărut un bărbat fermecător: generalul Anatoli Ananovici Iakovlev. Era un bărbat înalt, brunet, în vârstă de aproximativ 30 de ani. Devenind în scurt timp favoritul soțiilor celorlalți diplomați, la recepțiile de la ambasade și la recepțiile de la Ministerul de Externe, Iakovlev a devenit un om foarte dorit. Avea maniere ireproșabile, era vesel, lipsit de griji, spiritual. Pe covoarele moi ale sălilor de recepții se misca cu dezinvoltură, ducând cu gesturi elegante țigara sau cupa de șampanie la gură și având totdeauna pe buze observații măgulitoare la adresa celor prezenți sau a patriilor lor. Nici unul dintre politicienii occidentali nu-și putea însă imagina, nici măcar în vis, că Iakovlev trasa cu iscusință și energie punctele principale ale unui nou sector al marii rețele de spionaj. Era dificil de presupus că acest rus cu voce melodioasă, care, deși reprezenta un stat comunist și „simpatiza în particular Occidentul”, își folosea poziția la New York numai ca o acoperire pentru activitatea sa reală. Iakovlev a început să joace rolul unui diplomat amabil, prevenitor, „ne-proletar”, imediat ce a atins pământul american.

Era unul din colaboratorii cei mai apropiați ai lui Beria și, în același timp, capabil de a prelua importantul post de conducător al aparatului legal din America. Înainte de a apă-

te pentru a participa, în laborator

rase lui Fuchs înaintea plecării în Statele Unite. I-a cunoscut puţin, pe savant pentru că îl vedea numai cu ocazia vizitelor obişnuite în biroul său sârcăcios din Harwell, unde masa de lucru a lui Fuchs era întotdeauna acoperită de calculatoare complicate. Fuchs mergea la cantina din apropiere. Pentru el timpul nu avea nici o importanţă. Când era la timp a zăcut timp de o vreme la masă, dar după ora 9 şi rămânea până în primele ore ale zilei următoare, mîncînd numai o franzelă cu brinză, trăind numai din statistici matematice. Aceeaşi atmosferă de răceală din biroul său domnea şi în apartamentul său din Harwell, unde el trăia singur. Această locuinţă conţinea numai strictul necesar: o masă, fotoliu, un dormitor ieftin, mobila de bucătărie necesară şi cărţi. Cărţile reflectau lumea de viziuni glaciare în care trăia Fuchs. Toate tratau probleme de fizică sau de matematică. Despre el se vorbea ca despre un robot. Îmbrăcămintea nu era pentru el decît o necesitate înecăcioasă. Cumpăra costume şi cămăşi de calitate inferioară pe care le purta pînă deveneau complet uzate, roase şi murdare. Cei din jurul său aveau despre el o foarte bună părere, dar altfel nu-l luau în serios: părea un robot, un computer viu.

Treptat, Smith şi Arnold au reconstituit şi ei imaginea acestui om. Klaus Fuchs fugise în 1933, la vîrsta de 27 de ani, la naţional-socialişti în Anglia. Logodnica unuia dintre ei, o femeie din familia nobilă, îl cunoscuse pe Fuchs. Aflînd despre Fuchs, l-au invitat la ei să-şi termine studiile de fizică la universitatea din Bristol. După ce Fuchs s-a căsătorit, s-a mutat în casa părinţilor săi din Harwell. În timpul războiului, el şi familia sa erau în siguranţă în Harwell. În Statele Unite, pentru cercetările strict secrete, nu ştiau nimic de această informaţie. Fetele lui, după ce au fost cercetate destul de temeinic şi le-a scăpat astfel amănuntul că familia căsătorită a lui Fuchs se afla în Anglia, au fost trimise în America. După război, s-a aflat pentru prima dată că el şi familia sa erau în Anglia. După război, el şi familia sa erau în Anglia. După război, el şi familia sa erau în Anglia.

În 1941, profesorul Rudolf Peierls, care lucra în Anglia la producerea bombei atomice, l-a invitat ca asistent la Universitatea din Birmingham. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice. În 1943, profesorul Peierls a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice.

În 1942, profesorul Rudolf Peierls, care lucra în Anglia la producerea bombei atomice, l-a invitat ca asistent la Universitatea din Birmingham. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice. În 1943, profesorul Peierls a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice.

În 1942, profesorul Rudolf Peierls, care lucra în Anglia la producerea bombei atomice, l-a invitat ca asistent la Universitatea din Birmingham. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice. În 1943, profesorul Peierls a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fuchs a acceptat şi a început să lucreze în Birmingham. A părăsit acest post abia cînd a fost numit în funcţia strict secretă de la „Tube Alloys Directorate”. Fără îndoială, prestigiul pe care i-l conferea această nouă poziţie a fost suficient pentru autorităţi: la 7 august 1942 a primit cetăţenia britanică. În momentul cînd a depus jurămintul faţă de Coroană, el făcea deja parte dintr-un grup de fizicieni care lucrau la producerea bombei atomice.

LEXICONUL CALATOR

În seara 20 aprilie 1961, la ora 19.00, Pontecorvo s-a reunit împreună cu soția sa în marea sală a Institutului de fizică nucleară de la Dubna. Fiul lor, în vîrstă de 15 ani, era la baterie. Această reuniune a avut loc în aprilie 1961, iar dansatorul nu era altul decît savantul al cărui nume făcuse vîlvă cu 11 ani în urmă : profesorul Bruno Pontecorvo, cercetător atomist italian, care dispăruse împreună cu soția și copilul din Harwell.

Pentru serviciile secrete occidentale rolul lui Pontecorvo este încă incert. Agenția americană C.I.A. și centralele britanice MI-5 și MI-6 nu au nici acum dovezi că Pontecorvo ar fi transmis Uniunii Sovietice secrete atomice. Dar motive puternice de suspiciune există. După ce a fost arestat în Italia în 1950, Pontecorvo a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1951 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1952 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1953 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1954 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1955 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1956 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1957 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1958 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1959 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1960 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1961 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1962 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1963 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1964 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1965 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1966 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1967 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1968 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1969 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1970 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1971 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1972 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1973 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1974 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1975 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1976 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1977 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1978 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1979 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1980 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1981 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1982 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1983 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1984 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1985 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1986 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1987 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1988 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1989 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1990 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1991 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1992 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1993 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1994 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1995 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1996 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1997 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 1998 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 1999 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2000 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2001 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2002 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2003 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2004 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2005 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2006 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2007 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2008 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2009 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2010 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2011 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2012 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2013 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2014 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2015 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2016 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2017 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2018 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2019 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2020 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2021 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2022 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2023 a fost eliberat și a plecat în Italia. În 2024 a fost arestat din nou și a fost ținut în închisoare timp de 18 luni. În 2025 a fost eliberat și a plecat în Italia.

Pontecorvo avea cunoștințe exacte despre planul pentru producerea apei grele de la Chalk River, care astăzi unul din cele mai moderne reactoare atomice. Pentru sovietici, Pontecorvo era un om de știință incomensurabilă. Bineînțeles că fizicianul a fost responsabil. La 21 aprilie 1963, „pentru merite în domeniul fizicii”, i s-a acordat Ordinul Lenin, care este înlocuit de un premiu de 7500 ruble. Citeva luni mai târziu Academia Sovietică de Științe i-a făcut onoarea de a-l numi membru permanent.

Pontecorvo locuiește împreună cu Marianne și cu cei trei fii ai săi — Gil, Tito Nils și Antonio — într-o casă cu curte în apropierea Universității din Moscova. Într-o zi, cu mașina o călătorie de 6 săptămâni prin Italia.

Pontecorvo, cetățean englez de origine italiană, a participat la conferința de presă în fosta sală de bal a Palatului de Științe de Științe.

Era îmbrăcat într-un costum gri, de croială rusească, cămașă albăstră și cravată rozie. În legătură cu sosirea sa Uniunea Sovietică a declarat: „Mi s-au oferit diferite oportunități de a lucra în diferite țări, dar am ales să rămân în țara mea.”

Intrebat dacă poate fi ferm convins că Uniunea Sovietică este cea mai bună țară pentru a lucra, Pontecorvo a răspuns: „Da, este.”

„Amândoi s-au pomenit să se întâlnească în Moscova, unde Pontecorvo este acum în urmă în acest domeniu.”

După 4 ani de la fuga sa, savantul a primit Premiul Stalin de clasa a II-a, pentru cercetările sale privind fizica energetică nucleară. În persoana lui Pontecorvo, după cum foarte bine se vede dintr-o serie de lucrări științifice, se poate vedea că el are cunoștințe cu privire la proiectele atomice anglo-americane, pe deasupra, o capacitate științifică de primă mână.

Că și Klaus Fuchs, Pontecorvo a fost un adversar înverșunat al fascismului, iar amănuntele biografice ale celor doi, care au fost publicate în „The New York Times” în 1950, sunt foarte interesante. Pontecorvo a fost un fizician deosebit de talentat, care a lucrat la proiectul atomic american și sovietic.

De ce a rămas în țara ce și-a ales-o? Spre deosebire de Fuchs și de orgoliosul Nunn May, fizicianul italian este un om nestătornic, plin de temperament, conștient de resursele sale intelectuale și convins că aptitudinile sale îi vor aduce întotdeauna prestigiu și bani. În caz că după o anumită perioadă se va îndoi de posibilitățile sale de dezvoltare în Uniunea Sovietică, atunci este de presupus că va încerca din nou să plece în altă țară, dacă va socoti, bineînțeles, că astfel i se vor îndeplini toate dorințele. Pontecorvo a fost un fizician deosebit de talentat, care a lucrat la proiectul atomic american și sovietic. Ant, în 1955 i s-a retras cetățenia britanică. Totuși, dacă ar dori să plece în concediu în Anglia, nu ar exista nici un motiv să se ia vreo măsură împotriva lui. I s-ar refuza viza de intrare, pentru că ministrul de interne are pentru această viza o listă de persoane care sunt considerate necesare, dar nu există nici o dovadă care să demonstreze că Pontecorvo este unul dintre acestea. Același lucru s-a întâmplat și cu Klaus Fuchs. Pontecorvo a fost un fizician deosebit de talentat, care a lucrat la proiectul atomic american și sovietic. Pontecorvo a fost un fizician deosebit de talentat, care a lucrat la proiectul atomic american și sovietic.

Când a sosit la casa Pontecorvo în ziua următoare, s-a întors în Anglia cu o scrisoare de la el. După ce l-au văzut, agentii de securitate au început să-l urmărească sub conducerea asistentului de securitate. În seara următoare, la ora 23.00, Pontecorvo a fost percheziționat în casa sa. În timpul percheziției, au fost găsite multe scrisori. Era ora 23.00. Agentii care trebuiau să percheziționeze casa lui Pontecorvo au tras draperiile și au aprins luminile. Au scos din bibliotecă toate cărțile și au răsfoit fiecare volum, în speranță de a găsi ascuns un indiciu referitor la dispariția sa. Pe o masă au fost adunate toancuri de scrisori, cărți și reviste, care au fost selecționate cu atenție. Când au plecat, au luat cu ei trei dosare pline cu toate documentele posibile.

Încă în seara percheziției au fost intervievați prietenii și vecinii lui Pontecorvo cu privire la plecarea tainică a familiei. Rezultatele au fost destul de ciudate. Pentru lăptar și pentru vânzătorul de ziare erau lăsate următoarele indicații: „Întrerupeți livrarea până la noi dispoziție”. Soția unui om de știință din Harwell a declarat: „În seara dinaintea plecării lui Pontecorvo, am văzut că el și familia sa au plecat, chiar dacă soțul ei nu va reveni la Abingdon”. Unui vecin i-a dat două păsări, spunându-i: „Păstrați-le sau tăiați-le. Nu știu când ne vom întoarce”.

Este greu de imaginat că Pontecorvo nu a părăsit de bunăvoie și pentru totdeauna Marea Britanie. Soția sa, Maria, dimpotrivă, nu a împărtășit entuziasmul soțului ei pentru ceea ce se întâmpla în Rusia. Incidentul edificator a avut loc cu ocazia unei întâlniri între Pontecorvo și Seligman. Ei s-au cunoscut din timpul războiului, când au lucrat împreună la proiectul de la Chalk River. Seligman a fost un om de știință deosebit de inteligent și a fost unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Pontecorvo. Seligman a fost un om de știință deosebit de inteligent și a fost unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Pontecorvo.

În seara următoare, Pontecorvo a fost percheziționat în casa sa. În timpul percheziției, au fost găsite multe scrisori. Era ora 23.00. Agentii care trebuiau să percheziționeze casa lui Pontecorvo au tras draperiile și au aprins luminile. Au scos din bibliotecă toate cărțile și au răsfoit fiecare volum, în speranță de a găsi ascuns un indiciu referitor la dispariția sa. Pe o masă au fost adunate toancuri de scrisori, cărți și reviste, care au fost selecționate cu atenție. Când au plecat, au luat cu ei trei dosare pline cu toate documentele posibile.

Numai Gil, fiul mai vârstnic, pe atunci de 12 ani, și-a luat în călătorie bicicleta.

Chiar dacă autoritățile ar fi știut în acel moment că Pontecorvo intenționa să plece din țară, nu ar fi avut nici un motiv plauzibil să-l rețină. Potrivit aprecierilor serviciului de contrainformații, el era demn de încredere și se acordase pentru a colabora la proiectele secrete. S-a născut la 22 august 1913 în orașul Pisa, ca fiu al lui Massimo Pontecorvo. Părinții erau evrei, proveniți din burghezia instărită. Massimo Pontecorvo era asociat la câteva firme de produse textile. Bruno era unul din cei 8 copii care mai târziu au absolvit diferite facultăți. Când fascismul a venit la putere și când, la insistențele lui Mussolini, au fost declanșate persecuțiile antisemite, a început și declinul instăritei familii.

În 1938 Guido, fratele mai mare, pe atunci în vârstă de 32 de ani, biolog excepțional și specialist în domeniul geneticii, a plecat în Scoția. Imediat după război a solicitat cetățenia britanică, pe care a și obținut-o. Un an mai târziu, când acțiunile antisemite ale lui Mussolini au căpătat forme tot mai ascuțite, un alt frate (Giovanni David) a plecat și el în Marea Britanie.

Doi dintre cei trei copii rămași în Italia erau două surori, Laura și Anna, i-au urmat pe frați.

~~Unul din cei mai mari medici ai Turbiei~~ an Turbie
Wells, în comitatul Kent. Ca și ceilalți frați, era și ea foarte
inteligentă. Și-a luat licența la Glasgow. Laura, ceva mai
vîrstă decît sora ei, a primit în Anglia diploma de a studiu
medicală și a lucrat în diferite spitale pînă cînd, o lăsa din
dispariția lui Bruno (1950), a părăsit și ea țara, pentru a se
se mai întoarce niciodată.

Bruno a mai rămas cîtva timp în Italia, împreună cu fra-
tele său Paolo (care a devenit medic în America și s-a a-
gajat la un centru de cercetări în tehnica radar). Gabe-
riele (ziarist și membru al unei organizații a tineretului comu-
nist și sora sa Giuliana Acostas s-a căsătorit cu biologul Dino
Tobacco, care a devenit un membru al Partidului
Comunist Italian.

În 1954 Paolo a devenit medic în America și a lucrat
pe o vreme la Universitatea din Roma, apoi la
profesorul de fiziologie la Universitatea din Padova.
Acolo a cunoscut-o pe sora sa Laura.

De atunci, Laura a lucrat pe o vreme la Universitatea
din Padova, apoi la Universitatea din Firenze. A
a fost profesor de fiziologie la Universitatea din
Bologna și apoi la Universitatea din Milano. În prezent
este la Milano, unde este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano.

În prezent, Laura este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano. A lucrat pe o vreme la
Universitatea din Padova, apoi la Universitatea din
Firenze. A fost profesor de fiziologie la Universita-
tea din Bologna și apoi la Universitatea din Milano.
În prezent este la Milano, unde este profesor de
fiziologie la Universitatea din Milano. A lucrat pe
o vreme la Universitatea din Padova, apoi la
Universitatea din Firenze. A fost profesor de fiziologie
la Universitatea din Bologna și apoi la Universita-
tea din Milano. În prezent este la Milano, unde
este profesor de fiziologie la Universitatea din
Milano. A lucrat pe o vreme la Universitatea din
Padova, apoi la Universitatea din Firenze. A fost
profesor de fiziologie la Universitatea din Bologna
și apoi la Universitatea din Milano. În prezent
este la Milano, unde este profesor de fiziologie
la Universitatea din Milano.

În SUA, Paolo a lucrat pe o vreme la Universita-
tea din Padova, apoi la Universitatea din Firenze.
A lucrat pe o vreme la Universitatea din Padova,
apoi la Universitatea din Firenze. A fost profesor
de fiziologie la Universitatea din Bologna și
apoi la Universitatea din Milano. În prezent
este la Milano, unde este profesor de fiziologie
la Universitatea din Milano. A lucrat pe o
vreme la Universitatea din Padova, apoi la
Universitatea din Firenze. A fost profesor de
fiziologie la Universitatea din Bologna și
apoi la Universitatea din Milano. În prezent
este la Milano, unde este profesor de fiziologie
la Universitatea din Milano.

Sau, poate, Laura a lucrat pe o vreme la
Universitatea din Padova, apoi la Universitatea
din Firenze. A lucrat pe o vreme la Universita-
tea din Padova, apoi la Universitatea din Firenze.

În prezent, Laura este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano. A lucrat pe o vreme
la Universitatea din Padova, apoi la Universita-
tea din Firenze. A fost profesor de fiziologie
la Universitatea din Bologna și apoi la
Universitatea din Milano. În prezent este la
Milano, unde este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano. A lucrat pe o vreme
la Universitatea din Padova, apoi la Universita-
tea din Firenze. A fost profesor de fiziologie
la Universitatea din Bologna și apoi la
Universitatea din Milano. În prezent este la
Milano, unde este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano.

În prezent, Laura este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano. A lucrat pe o vreme
la Universitatea din Padova, apoi la Universita-
tea din Firenze. A fost profesor de fiziologie
la Universitatea din Bologna și apoi la
Universitatea din Milano. În prezent este la
Milano, unde este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano. A lucrat pe o vreme
la Universitatea din Padova, apoi la Universita-
tea din Firenze. A fost profesor de fiziologie
la Universitatea din Bologna și apoi la
Universitatea din Milano. În prezent este la
Milano, unde este profesor de fiziologie la
Universitatea din Milano.

uneori trecea prin depresii sufletești.

THOMAS I. PETROV RAMINE IN AUSTRALIA

În același timp, Beria l-a trimis la Canberra pe Zaitsev, un
cadru din serviciul secret militar. Zaitsev părea blin-
dit de putere — vorbea cu un glas liniștit, reținut și ni-
mi de prezentat de spirit. Jucase un rol activ în
organizația de spionaj, extrem de eficientă, a lui Richard Sor-

lă, lua oficial funcția de secretar II la ambasada sovietică din
Canberra. În realitate, el urma să devină rezidentul principal
al G.R.U. în Australia, deci organizatorul spionajului militar
în această țară.

Într-o reună cu Zaitsev a venit și Makarov, un alt cadru
de încredere, care deținea funcția de secretar III, mai târziu
era responsabil de îndeplinirea misiunilor de
spionaj. Imediat după sosire Makarov l-a activizat pe
Nesov, reprezentantul agenției T.A.S.S. în Australia.

Într-o reună cu Zaitsev a venit și Makarov, un alt cadru
de încredere, care deținea funcția de secretar III, mai târziu
era responsabil de îndeplinirea misiunilor de
spionaj. Imediat după sosire Makarov l-a activizat pe
Nesov, reprezentantul agenției T.A.S.S. în Australia.

leza și să adune o mulțime de informații despre modul de viață, metodele de muncă și de joacă în Australia.

Celor care au primit funcții-cheie în aparatul legal din Australia, Moscova le-a dat o serie de norme precise, la care nu aveau voie să se abată. Rolul principal revin „Centralei”, rezidenții locali dispunând de puteri minime. Numai cu aprobarea acestora puteau fi duse la îndeplinire diferitele acțiuni de spionaj.

Spionajul militar viza procurarea de informații despre activitatea militară privind construcția de rachete, precum și despre efectivele potențiale ale forțelor armate. Spionajul civil urmărea obținerea de informații tehnico-științifice, economice și politice. În sfera sa de acțiune intra și supravegherea emigranților din Uniunea Sovietică și din alte țări socialiste, precum și „vinarea” refugiaților care se făcuseră vinovați de „acțiuni trădătorești” împotriva orânduirii sovietice. De asemenea, membrii delegațiilor economice sovietice, toți cetățenii sovietici care soseau în Australia erau urmăriți pentru a se preveni încălcarea, într-o formă sau alta, a legilor sovietice.

După ce sovieticii au creat în Australia primele lor capete de pod, au instaurat legile de fier ale unei stricte cenzurări.

În Australia, cenzura era exercitată de un departament special, care era în legătură cu departamentul de cenzură din Moscova. Acest departament era condus de un ofițer de securitate, care era în legătură cu departamentul de cenzură din Moscova. Acest departament era condus de un ofițer de securitate, care era în legătură cu departamentul de cenzură din Moscova.

— Visilski (nume conspirativ „Vasil”), atașat de presă, mai târziu secretar III

— Gubanov (nume conspirativ „Gubanov”), atașat de presă, mai târziu secretar III

A fost creat în Australia un aparat legal, care era în legătură cu aparatul M.V.D. În

la început, a fost primul rezident, s-au descoperit lucruri în legătură cu activitatea acestui grup de agenți, iar când Zaitsev a părăsit în 1947 Australia, nu s-a putut afla cu precizie cine l-a înlocuit. Cert este numai faptul că grupa G.R.U. era încă activă în 1951, căci în acest an a sosit locotenentul major Gordiev, pentru a prelua funcția de rezident. Mai târziu, a sosit și un alt rezident, care a fost înlocuit de un alt rezident.

Aparatul legal al M.V.D. se afla sub conducerea a mai multor rezidenți care — cu excepția reprezentantului agenției T.A.S.S. — ocupau posturi diplomatice și se bucurau de avantajele și imunitatea proprii acestor funcții. Rezidentul M.V.D. și specialistul său în cifru aveau la dispoziție o cameră

secreta, care era sever păzită, aveau acces numai funcționarii superiori. Biroul rezidentului și specialistului în cifru era dotat cu instalația necesară reproducerii și prelucrării fotografice a documentelor. Într-un colț se afla un seif pentru depunerea documentelor. Aceste documente nu intrau în fondul ambasadei, ci erau întrebuințate numai în scopuri ce priveau M.V.D. Cheile de la seif erau păstrate într-o casetă de metal, în fișetul șefului secției cifru a ambasadei. După întrebuințare, cheile se păstrau în această casetă, care era apoi sigilată de către specialistul M.V.D. cu un sigiliu al

Comandamentului. Prin intermediul acestor telegrame și curieri diplomatici, aceștia din urmă

cifru. În afară de aceasta, lucrase
echipatele unor nave sovietice.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

„Contraspionajul advers” a dat într-adevăr de
secției australiene a rețelei de spionaj. El a
fost mai vigilent, în primul rând ca urmare a dezvăluirilor
din procesele canadiene de spionaj, a arestării lui Nunn A.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

...a confirmat că spionajul sovietic în Australia...
...peștera...
...Mecova...
...Petrov...

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

În anul 1942, în timpul războiului, s-a recomandat „să ia personal legătura cu rezidenții G.R.I. Gordeev, în scopul combaterii contraspionajului advers. În același timp, i s-a comunicat că este strict necesar să-i comunice lui Gordeev date privind personalul M.V.D. agenții, planurile de acțiune sau liniile directoare ale de „Centrala”.

...del M.V.D., administrat atunci de doamna Petrov.

Ado. I report that a number of the United States Senators
 have been elected to the Senate. Full statement follows.
 The following are the names of the Senators who have been elected:

Legea de libertate a S. P. australianilor Ar
nov locuia la Sydney iar „domnul S.” facuse
la cu ziaristul, pentru că acesta urma să preia curînd o fur
ție importantă în partidul de opoziție a dr. Evatt.

Al doilea cadru MVD, anunțat de „Centrală” în
soarea din iunie, era Filip Kishiin. „Centrala” l-a recomandat
pe Petrov că misiunea lui Kishiin consta în „a căuta
persoane care ne-ar putea ajuta în acoperirea
tuturor activităților noastre din aparatul Regal”. La sosirea sa, Kishiin a fo-
numit secretar II. Lucrase la Londra în timpul activității de
spionaj a lui Burgess. După trei ani petrecuți în Anglia a
venit la Moscova, unde a urmat apoi un curs de pregătire
Vorbea însă prost engleza și era nervos ca și Antonov. Totu-
a fost considerat destul de potrivit pentru a-l sprijini pe Pe-
trov în crearea mult doritului aparat ilegal din Australia.

Munca a continuat folosindu-se metodele obișnuite. „Centrala” selecta cu grijă informațiile cu privire la acei australieni care prezentau interes pentru M.V.D. și ținea o strictă evidență, dându-le tuturor nume conspirative. Se aduna amănunte din viața particulară a turistilor australieni care vizitaseră Uniunea Sovietică. Atenția specială a „Centralei” se îndrepta asupra tuturor persoanelor care vizitau U.R.S.S. presupunându-se că aceștia pot fi atrași în activitatea spionaj.

...cetățenilor sovietici ... era ...
...si Petrov.

Planurile de creare a unui aparat ilegal au devenit actuale abia în 1949. Mirova vizas în 7 din 1949 un ora cu numele de Divisek pentru postul de rezident ilegal. Viacens Divisek, cetățean cehoslovac, făcuse parte în timpul războiului din armata slovacă, pe frontul de răsărit. Nu a avut să lupte pentru dusmanii patriei sale și a trecut în Armata Rosie.

După ce a stat citva timp într-un lagăr pentru prizonierii de război, sovieticii și-au dat seama că ar putea deveni un agent util. A fost eliberat, trimis într-o școală de spionaj și, un an mai târziu, lansat cu parașuta pe teritoriul protectoratului Boemiei și Moraviei, unde a participat la conducerea unei grupe cehice de rezistență. Divisek a cistit foarte multă experiență și rușii aveau intenția să-l folosească ca agent și după război. În 1948 și-a exprimat dorința să emigreze din Cehoslovacia în Australia, unde avea rude.

Pentru Divisek era foarte dificil să primească de la autoritățile cehoslovace actele necesare. Dar cînd, aproape orice speranță, a apărut deodată Melvedev, cadru al M.V.D., care îl recrutase în timpul războiului. L-a întrebat pe Divisek dacă ar fi de acord să lucreze din nou, în eventualitatea că ar primi pașaport pentru Australia. Divisek s-a declarat de acord promițîndu-i că va respecta instrucțiunile ce le va primi înaintea plecării. S-au făcut pregătiri temeinice ca la o anumită dată Divisek să se poată întîlni în grădina botanică din Sydney cu un reprezentant al M.V.D. A emigrat în Australia și sovieticii erau incredințați că se va ține de cuvînt.

Divisek însă nu se gîndea la asta. Imediat după sosirea la Sydney, în anul 1949, a adus întroaga poveste la cunoștința serviciului de investigații al Commonwealthului, care pe atunci avea deja bănuț în legătură cu ambasada sovietică de la Canberra și luase măsuri contrainformative. Divisek a indicat că se întîlnise sub acțiunea M.V.D. cu un agent al M.V.D. în Sydney. Dar nu a putut să-l descrie și australienii au mers în

la Zlatá Ořava la începutul anului 1950. În acea vreme a fost călătorit în Australia și a sosit în Sydney.

În seful M.V.D. de la Moscova, Petrov, era documentat în legătură cu agentul C. Petrov a devenit rezident al ambasadei de la Sydney. În 1952 urma să fie eliberat din țară. Când a fost eliberat, Petrov a sosit în Australia. În același timp, un corpondent al TASS a fost trimis în Australia pentru a investiga dacă Petrov era un agent al M.V.D. sau nu. În urma investigațiilor s-a constatat că Petrov era un agent al M.V.D.

În urma investigațiilor s-a constatat că Petrov era un agent al M.V.D. care i se comunica un loc de întîlnire. Divisek nu a venit. A dispărut fără urme și tuturor, inclusiv cadrelor de frunte din Moscova, le-a devenit clar faptul că el s-a arătat atît de binevoitor la început pentru a avea cale liberă în Australia. Moscova nu intenționa însă

Diferentele comunicări către ambasada din Canberra dovedesc că din 1948 au fost folosiți și atașați comerciali pentru a lua legătura cu persoane care participaseră din partea Australiei la schimburile comerciale cu Uniunea Sovietică sau cu alte țări din blocul răsăritean. Ordinele Moscovei către acești atașați comerciali țineau „stabilirea de contacte cu toți australienii care nutresc simpatie față de socialism, în scopul de a-i recruta pentru spionaj”.

Din februarie 1950 pînă în februarie 1952, atașatul comercial a fost Galanin. Succesorul său se numea Kovalev, care a venit în Australia în anul 1952. Înainte de plecarea din Moscova a fost racolat de M.V.D.

Într-o scrisoare din Moscova din 2 ianuarie 1952 Petrov a scris către ambasada din Canberra: „Am fost racolat pentru a prelua funcția de atașat comercial:”

În urma investigațiilor s-a constatat că Petrov era un agent al M.V.D. care i se comunica un loc de întîlnire. Divisek nu a venit. A dispărut fără urme și tuturor, inclusiv cadrelor de frunte din Moscova, le-a devenit clar faptul că el s-a arătat atît de binevoitor la început pentru a avea cale liberă în Australia. Moscova nu intenționa însă

A acceptat să vorbească cu noi declarând că ar fi o mare bucurie și satisfacție pentru el dacă ar putea să ne fi de folos. Kovalev a fost instigat în detaliu cum să-și plăvague pe străni și să procure informații utile. În așteptarea faptelor, ne amuzăm cu povestea lui Kovalev din străinătate și cu activitatea sa.

Omul nostru i se va adresa cu formula: „Salut de la Vladimir Pavlovici din Moscova”. Kovalev va răspunde: „Cum merge cu studiul?”. I se va răspunde: „Bine”.

Ca urmare a faptului că Kovalev nu are experiență în activitatea secretă, este important să discutați cu el mijloacele și căile prin care își poate îndeplini misiunea și să-l sprijiniți la timp.

Parolele constituiau o metodă obișnuită. Totuși, e de mirare că Moscova a considerat necesar ca Kovalev și Petrov să se identifice unul pe altul. Motivul este însă evident: Kovalev era numai „voluntar” în M.V.D. și nu un cadru de bază. Dacă ar fi rămas în Australia sau dacă ar fi divulgat secretul, nu ar fi putut relata contraspionajului advers numele real al rezidentului de la ambasadă. Petrov a respectat aceste instrucțiuni și s-a întâlnit cu Kovalev, fără a bănuia că atașatul comercial va adopta în zilele următoare o atitudine prea puțin prietenească.

Printr-un alt ordin al Moscovei, Petrov a fost îndemnat să se ocupe în continuare de „doamna O.” de la ambasadă franceză. Moscova obiecta că ea nu a devenit „o agentă valoroasă”.

Într-o altă discuție, Petrov a fost îndemnat să se ocupe de „doamna O.” de la ambasadă franceză.

Spunem i că „doamna O.” de la ambasadă franceză este o agentă valoroasă și că Petrov trebuie să se ocupe de ea. Un om de încredere din partea noastră a fost trimis să se ocupe de ea.

82

„Doamna O.” de la ambasadă franceză este o agentă valoroasă și că Petrov trebuie să se ocupe de ea. Un om de încredere din partea noastră a fost trimis să se ocupe de ea.

Într-o altă discuție, Petrov a fost îndemnat să se ocupe de „doamna O.” de la ambasadă franceză.

Între de luna iunie a anului 1953. Uneori ea venea la întâlniri, alteori nu. Informațiile ei, trimise apoi la Moscova, erau fără valoare. Cînd i s-a cerut să comunice conținutul tuturor telegramelor, s-a eschivat. „Aceste telegrame se referă exclusiv la probleme de protocol și sînt pentru dumneavoastră cu totul neinteresante”. Materialul la care se referea Moscova, sistemul francez de cifrare, a rămas inaccesibil. Petrov a pretextat că ea nu era în stare să-l procure. El bănuia că această doamnă nu era în nici un caz ceea ce dorea să pară, ci probabil o agentă a serviciului secret francez, care voia să-i inducă în eroare.

„Doamna O.” i-a povestit, printre altele, că guvernul australian a promis să livreze arme forțelor armate franceze din Indochina. Petrov a întrebat-o ce fel de arme doresc australianii să trimită și cum se numesc navele de transport. „Doamna O.” s-a eschivat însă din nou. Un timp nu a mai respectat termenele convenite. Cînd s-au întâlnit din nou, ea a spus că „doamna O.” de la ambasadă franceză este o agentă valoroasă și că Petrov trebuie să se ocupe de ea. Un om de încredere din partea noastră a fost trimis să se ocupe de ea.

Informații mai utile și de a crea aparatul ilegal, Petrov a reieșit cu claritate că „Centrala” era nemulțumită de activitatea sa.

83

si, cina sa nu s-a putut niciodata bina la ambasada din Canberra in afara de executiile cu care aveau de luptat in activitatea lor nu erau agitate. Ambasadorul Lifanov si secretarii diplomati sovietici. Atașatul comercial Kovalev era un om foarte calm. Existau in permanenta frictiuni pentru motive neintemeiate, iar cei doi soți erau criticați cu fiecare ocazie.

Lifanov, Kovalev si soția sa la Moscova aplecându-se negative în legătură cu soții Petrov. Lifanov a recomandat chiar rechemarea lui Petrov.

La 5 martie 1953, Uniunea Sovietică a făcut cunoscută moartea lui Stalin și s-a observat imediat că în ierarhia politică se pregăteau schimbări profunde. Locul lui Stalin a fost luat de un triumvirat compus din Malenkov, Beria și Molotov.

În mai 1953, conducerea M.V.D. din Moscova a hotărât să-l înlocuiască pe Petrov cu un agent mai încercat. El și soția sa trebuiau să se întoarcă la Moscova. „Centrala” opoziție pentru Kovalev. Acesta provenea din „al patrulea directorat” al M.V.D., care pregătea agenți pentru aparatul ilegal din străinătate și îi infiltra, pe căi scolite, în țările respective. Alegerea acestui rezident a demonstrat cu claritate că problema nr. 1.

Petrov a fost înștiințat de rechemarea sa. A început să-și facă bagajele. Își făcea griji pentru viitor. Știa că nu cucerise lauri în activitatea sa de rezident M.V.D. și bănuia că „Centrala” nu-l va lăsa să rămână în Australia. Moscova i-a permis să amâne călătoria de întoarcere până la 15 aprilie.

În luna iunie 1953, Petrov și soția sa au plecat din Australia și de a fost în Australia. În luna iunie 1953, Petrov și soția sa au plecat din Australia și de a fost în Australia. În luna iunie 1953, Petrov și soția sa au plecat din Australia și de a fost în Australia.

... și a stat în funcție până la sfârșitul anului 1953.

A venit apoi știrea că Beria fusese arestat și că el fusese înlocuit de Lavrenti Beria. Raportul...

... schimbarea...

... permanentelor. El a exploatat căderea lui Beria și a încercat să creeze în cadrul ambasadei un curent de opinie în favoarea lui Beria. Atașatul comercial Kovalev a trimis la Comitetul Central al Partidului o comunicare cu un conținut asemănător. Un specialist în cifru al ambasadei, pe nume Prudnikov, era prieten cu soții Petrov și i-a prevenit. Spernat, Petrov a început să se gândească la posibilitatea unei rupturi cu sistemul sovietic și la stabilirea legăturii cu serviciul austrian de contrainformații.

La sfârșitul anului 1953 Lifanov a fost rechemat la Moscova, iar succesorul său a devenit Gheneralov. Petrov spera că va găsi mai multă înțelegere la noul ambasador. Gheneralov fusese însă informat cu exactitate, înainte de plecarea din Moscova, despre soții Petrov și cunoștea toate reclamațiile predecesorului său și ale lui Kovalev cu privire la cei doi soți. I-a tratat cu și mai multă asprime ca Lifanov, trimițând la Moscova un raport nimicitor împotriva rezidentului și a soției sale. A schimbat-o pe Petrova din funcția de secretară, motivind că ar fi incapabilă. Această apreciere era evident eronată, dar suficientă pentru a-i se micșora acestuia salariul.

Alți funcționari, în special atașatul comercial Kovalev, căutau ceartă pentru fiecare lucru mărunț, iar în ședințele de partid de la ambasadă soții Petrov erau în permanență...

Scrisorile incendiare ale lui Gheneralov nu au rămas fără efect. Petrov a primit din nou ordinul să se întoarcă la Moscova. Succesorul său Kovalev era deja pe drum și urma să sosească la 3 aprilie 1954 pe aeroportul din Sydney. Petrov...

Canberra.

În ajunul plecării sale, S. Iov a luat cu sine o geantă de voală nească cu Kovalenok, Petrov a luat cu sine o geantă de voală nească, motivând că va înnopta la un prieten în acest oraș. A luat cu sine și piut-o cu scrisori, documente și liste cu numere de telefon și adrese. A rămas singur în clădirea ambasadei.

În dimineața următoare și-a luat rămas bun în treacăt de la soția sa, neștiind dacă o va mai vedea vreodată, a luat avionul spre Sydney unde, conform planului, l-a prins pe Kovalenok și escorta sa, însoțindu-i în sala de așteptare. Până la plecarea avionului de Canberra Kovalenok a reușit să rămână cîteva minute singur cu Petrov, l-a spus că la Moscova nu va avea de ce să se teamă, dar Petrov nu s-a lăsat înșelat. Era convins că în patrie nu i se va face o primire triumfală.

Kovalenok i-a făcut totodată o comunicare interesantă: un funcționar de frunte din G R U., al cărui nume nu îi e cunoscut, urma să fie mutat la ambasadă. Pentru Petrov e clar că noul agent era trimis pentru a activa spionajul militar. Nu s-a aflat nici până astăzi identitatea acestui om.

Petrov i-a condus pe Kovalenok și pe însoțitorii săi la avionul de Canberra. Apoi s-a îndreptat direct către mașina în care îl aștepta d-l Richards, funcționar al serviciului contraspionaj austrian, care făcuse toate pregătirile pentru faza lui Petrov. După ce s-a așezat în mașină, Petrov a fost condus la o casă unde a predat colonelului Spry, șeful serviciului de informații, toate documentele.

Petrov a făcut cunoscut acest detaliu în cartea lui
 ea relatează în...
 ambasadă după...
 Moscova...
 Arată cum a fost rechemată
 escortă la 19 aprilie 1954.

Pentru că se răspindise știrea că doamna Petrov va fi

casa în Unirea Sovietică pe care pot să o văd
 multum de demonstrativ: Aici, în sala de
 viață a unei dintr-aceste Deputații a tuturor
 mii, dar eu din nou am aplicat de bășcărie
 la un Captan de tineri din Comandamentul
 de la Capitulul de la Moscova. Într-o zi
 a țării împotriva ventului și a cerului, în
 secolul de neîncredere.

clipă pe Evdokia Petrov. Cînd d-l Leydin, guvernatorul Australiei de Nord, a întrebato dacă vrea să rămînă în Australia, ea era atît de înfricoşată încît cu greu a reuşit să pronunţe cîteva cuvinte. Se temea că soţul ei e mort şi că rudele ei vor avea aceeaşi soartă dacă va rămîne în Australia.

Ca urmare, d-l Leydin a informat autoritățile din Canberra în legătură cu îndoielile doamnei Petrov cu privire la soarta soțului ei. La ora 7 dimineața, cu puțin înainte de plecarea avionului, doamna Petrov a fost chemată la telefon de soțul ei, care se afla la Sydney. Acesta i-a spus că e sănătos și liber și a rugat-o să rămână în Australia. În timpul convorbirii Kislițin și însoțitorii ei au stat în permanență lângă dînsa. Pentru a-l deruta și a-i face să creadă că nu este de acord cu propunerile soțului, a strigat: „Nu, nu!” și a închis telefonul. Apoi l-a întrebat pe Leydin dacă fi poate vorbi între patru ochi. Agenții sovietici au încercat s-o împiedice, dar în zadar. Doamna Petrov și Leydin au mers într-o cameră alăturată și imediat ce ea s-a convins că sînt singuri a spus: „Rămîn...”.

Petrov a predat conducătorilor serviciului australian de securitate o listă cu douăzeci de generali și "as" potențiali. Multe dintre aceste persoane au fost cu nume inspirative. Un

erau australieni, cîțiva foști cetățeni sovietici, alții — d. n. r. —
 tionalitate ruse. Fuseseră ca și membrii conspirative de
 stăruie pe scările în sala înaltă a unui hotel mare.
 atenția M.V.D. Autoritățile australiene au hotărît să de-
 pere aceste motive.

Între timp, sovieticii au încercat să obțină extrădarea Petrov acuzându-l de furt. În nota din 21 aprilie 1954, adresată guvernului australian, se arăta că în urma „verificării amănunțite” se descoperise că Petrov delapidase importante sume de bani din fondurile sovietice. Se cerea „să fie predat ambasadei sovietice, deoarece este posibil de pedeapsă”. Se arăta, de asemenea, că Petrov luase cu sine documente „redactate, respectiv falsificate, de către persoane interesate în prejudicierea relațiilor sovieto-australiene.”.

Declarațiile lui Petrov au fost considerate însă de guvernul australian reale și demne de încredere. Primul ministru Menzies a declarat că Petrov a prezentat serviciului de contrainformații o cerere redactată în limbile rusă și engleză, în care solicita azil politic, fiind pe deplin conștient de consecințele unui asemenea hotărâri. În afară de aceasta, directorul general al serviciului secret, colonelul C. C. F. Spry, l-a supus pe Petrov unor interogatorii severe și a putut constata că el a acționat din proprie inițiativă. Nota sovietică nu a fost luată în seamă. Guvernul australian nu intenționa să dea curs cererii de extrădare. Relațiile diplomatice cu U.R.S.S. nu pot fi în nici un caz deteriorate din cauza unei asemenea cereri. S-a decis totuși ca, pe baza declarațiilor lui Petrov, a întregii activități de spionaj desfășurate de sovietici.

[illegible]

traliene, nu existau suficiente probe pentru urmărirea judiciară a persoanelor implicate. Mulți dintre martori au recunoscut că în convorbirile cu agentul sovietici au vorbit uneori mai mult decît era necesar, dar avocații au anulat acuzațiile, susținînd că a fost vorba de chestiuni cu totul inofensive. Ziaristul care a fost informatorul lui Antonov a motivat că s-a lăsat antrenat în toată această istorie în scopul de a-i determina pe alți ziariști să dea mai mare atenție problemelor sovietice, să publice în ziarele lor mai multe articole despre Uniunea Sovietică. Totuși, el a transmis informații secrete corespondentului T.A.S.S. și a primit bani de la acesta. Confidentul lui Pahomov a susținut că nu a bănuț că reprezentantul agenției T.A.S.S. lucrează pentru M.V.D. Comisia i-a dovedit însă că a transmis totuși secrete, a căror divulgare a pus în pericol securitatea Australiei. Dacă Petrov nu s-ar fi predat, zădărnîcînd astfel planurile sovieticilor, atunci ziaristul ar fi devenit o importantă sursă de informații. În timpul lui Makarov, înainte de reorganizarea serviciului secret, multe informații au fost transmise la Moscova prin intermediul unui comunist australian, care avea legături la Ministerul de Externe. Este de presupus că acesta nu era unicul informator al lui Makarov. Numele altor persoane nu au mai ieșit însă la iveală.

După ce au fost rupte relațiile diplomatice cu Uniunea Sovietică, iar membrii ambasadei au fost invitați să părăsească țara, aparatul legal M.V.D. s-a destrămat. Nu se știe dacă exista atunci și un aparat ilegal. În orice caz, materialul aflat în posesia Comisiei regale a dovedit că rezidența so-

Australia a devenit o importantă bază de experimentare și producere a proiectelor tehnologice. Desi Petrov nu știa nimic despre structura și atribuțiile GRU, el a subliniat cu fermitate că ar fi un naiv — cunoscând metodele serviciului secret sovietic — dacă ar ignora posibilitatea existenței unui aparat ilegal de spionaj militar. Era convins că o asemenea rezidență ar exista în Australia. Un fapt ieșit la iveală în cursul cercetărilor l-a surprins probabil pe Petrov: ~~un agent sovietic care se prezenta la el ca fiind un agent sovietic~~ o vizită de către contraspionajul austriac. Devenise suspect, pentru că avea mai multă libertate de mișcare decât ceilalți cu planuri similare. El nu ar fi putut decât să fie expulzat împreună cu ceilalți membri ai ambasadei, acasă, depinzând desigur de însemnătatea descoperirilor făcute serviciului de contrainformații.

Descoperirea rețelei sovietice de spionaj din Australia ridică mai multe probleme interesante:

Australienii au constatat că printre ei nu au fost tineri ori de talia lui Maclean, Nunn May, Rosenberg, Sam Carr sau Gold, care au lucrat pentru sovietici.

— Ca națiuni australienii au fost totdeauna, decât britanicii, americanii sau canadienii, ceea ce s-a dovedit atunci când sovieticii au început să recruteze agenți.

Care au fost cauzele greșelilor comise de către sovietici, cu toată imensa forță ce caracterizează serviciul lor secret?

După plecarea lui Makarov, angrenajul aparatului M.V.D. a început să se destrame. El era incapabil să se comporte ca un agent de spionaj și să desfășoare activitatea de ambasadă. Petrov nu a vădit nici un pericol în plus, nu avea nici un motiv pentru a se gândi că avea ceva contă în activitatea sa. El nu a avut nici o idee despre timorul lui de a fi deosebit de acesta, că nu vorbea decât limba engleză. Faptul că nu vorbea limba rusă, la ambasada, ambasadorul M.V.D. nu a avut nici o idee despre capacitatea lui de a face față. El nu a avut nici o idee despre posibilitatea ca agenții lui Petrov în Australia să fie puși în confuzie.

Petrov a luat la el o mapă a Australiei și a spus că a văzut Petrov constată în cartă că Australia are o coastă foarte lungă. Centrul ei este în partea de sud-est. Petrov a spus că materialul trimis la Moscova între 1944-1945 R. a fost foarte bun și o altă întrebare: de ce sovieticii, care aveau la dispoziție aproape 300 000 de agenți calificați, au așteptat până în 1944 pentru a-l trimite în locul lui Petrov pe Ko-

MOȘTEA CULTEI

...pe șantul ... la ...
...pentru noua ordine în regiunile
... ca Ungaria, Polonia, Lituania și Al-

...a renunțat la o parte din răspunderea sa
...A împărțit „Comisariatul poporului” în do-
...Ministerul de Interne (M.V.D.) și Ministerul
...unul din colaboratorii săi cei mai
...până atunci Direcția de contrain-
...Armata Roșii (G.U.K.R.). Funcția de comisar al
...afaceri interne a predat-o lui Serghei

...la Yalta, regele
...Ordinul „Knight of the British

Empire". Generalul britanic Ismay, care i-a înmănat însemnarea de merit, a declarat că Kruglov, desi a fost înarmat cu toate armele, totuși a manifestat satisfacția curenților ocazia decorării.

Din Directoratul pentru străinătate al Ministerului Securității Statului și din conducerea supremă a Direcției de traspionaj a Forțelor Armate (G.R.U.) s-a format, în 1945, Comitetul informațiilor. Acest comitet de informații răspunzător în fața Consiliului de Miniștri, iar șefi au alternat: Molotov, Malenkov, Visinski și Zorin.

Beria nu a pierdut în nici un caz din prestigiu prin această nouă reorganizare. Stalin i-a încredințat noi sarcini importante: proiecte uriașe în domeniul dezvoltării energiei nucleare și construcții gigantice, cum au fost canalul Moscova-Volga, canalul Marea Albă etc.

La Congresul Partidului Comunist din 1952 s-a hotărât elaborarea unei noi linii de partid. Beria făcea parte dintr-o comisie compusă din 10 membri, sub conducerea lui Stalin, care a fost însărcinată de congres să stabilească noua orientare politică. Fără îndoială, rapoartele lui Beria despre activitatea capacității atomice au determinat congresul să-l numească în această comisie. De cîtiva ani era unul dintre cei mai puternici oameni de stat ai Uniunii Sovietice și se știa prea bine că Stalin avea în el o încredere oarbă.

Ura înverșunată a lui Beria împotriva țărilor occidentale și a lor ofensiva de spionaj, chiar și împotriva comunistilor cu funcții politice mai conciliante, erau toate acestea care îl făceau atât de puternic.

În decursul anilor Armata Roșie devenise un dușman înverșunat al lui Beria. Cu mult timp înainte de război, Stalin își dăduse consimțămîntul

continuării în cadrul armatei. În 1945, după înfrîngerea Germaniei naziste, Beria a fost numit șef al Direcției de traspionaj a Forțelor Armate (G.R.U.).

ducerea militară și Beria aveau să aibă urmări profunde.

În ianuarie 1953 s-a făcut mare vilvă „complotul medicilor” care a dus la arestarea și moartea a numeroși oameni de încredere a lui Beria.

... fost arestați și au făcut „mărturisiri”, smulse cu ajutorul obișnuitelor metode de interogare ale poliției secrete.

După descoperirea acestui „complot”, lui Beria i s-a reproșat neglijența în luarea măsurilor de securitate cuvenite. Presa sovietică l-a condamnat în cuvinte aspre și l-a acuzat de lipsă de vigilență. Acesta a fost primul semn că steaua sa începea să apună. Beria îl avea însă în spate pe Stalin.

La 5 martie 1953 a murit Stalin. La funeralii Beria a făcut parte din cei 6 purtători ai sicriului. După înmormîntarea lui Stalin, el l-a propus pe Malenkov pentru funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, dar mai tîrziu s-a stabilit ca toate problemele politice interne și externe sovietice să fie hotărîte și rezolvate de un comitet, astfel ca nimeni dintr-un singur om să nu mai poată acapara toată puterea, așa cum a făcut Stalin. S-a stabilit, de asemenea, ca acest comitet să ia forma unui triumvirat compus din Malenkov, Molotov și Beria. Malenkov conducea Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și politica internă. Molotov era răspunzător de orientarea politicii externe, iar Beria controla aparatul de securitate din țară și străinătate.

Beria și-a restructurat din nou organizația. A reunit M.V.D. și M.G.B., l-a scos pe generalul Kruglov din funcția de șef al Direcției de traspionaj a Forțelor Armate și l-a numit șef al Direcției de traspionaj a Forțelor Armate. Una din primele acțiuni ale lui Beria ca membru al Politburo-ului a fost să-l scape pe Kruglov din închisoare și să-l numească șef al Direcției de traspionaj a Forțelor Armate. Beria a luat în posesie și cele mai importante poziții cheie din cîteva republici, ca Georgia și Ucraina.

na Georgia ca patria lui Beria și era de așteptat că s-a va interesa în mod deosebit de această republică. În luna aprilie Bektadov, primul ministru georgian, l-a laudat în public pe Beria pentru serviciile extraordinare aduse Georgiei și Uniunii Sovietice în general.

Beria și Malenkov aveau însă în multe privințe păreri diferite. După moartea lui Stalin, Malenkov și Molotov au adoptat o atitudine mai bună față de Occident. Beria s-a opus cu insistență acestei orientări. Era, de asemenea, împotriva ridicării restricțiilor în interiorul țării și s-a opus măsurilor partidului și guvernului de a garanta poporului depline drepturi cetățenești. Beria avea bănuiele cu privire la unele intervenții în sfera sa de influență. Pe de altă parte, Malenkov știa că Beria era prea puternic. Serviciul său secret devenise stat în stat și Malenkov se temea că, mai devreme sau mai târziu, Beria va încerca să preia conducerea unică. Malenkov se bucura de sprijinul Armatei Sovietice care îl ura pe Beria și aparatul său de represalii. La rândul său acesta se putea baza pe poliția secretă, excelent organizată. Existau astfel două tabere adverse. Malenkov a început să torpileze multe din dispozițiile lui Beria, totuși conducătorul serviciului secret își strecurase în cea mai mare taină adepții săi în guvern și era pregătit pentru noi măsuri.

În iunie, curentul de opinie împotriva lui Beria a atins punctul culminant. Dușmanii săi au adus din nou în discuție complotul medicilor din Moscova. Malenkov a dispus eliberarea medicilor închisi. Au fost publicate declarații potrivit cărora depozițiile fuseseră smulse cu „metode ilegale”. M.V.D. a fost criticat pentru folosirea unor asemenea procedee. Toate aceste reproșuri îl vizau pe Beria, ca fiind răspunzător de aceste acțiuni. Conducerea militară i-a înmănat lui Malenkov un raport, din care reieșea că Beria plănuiește să preia puterea în țară.

Malenkov a declarat că s-a amănat să intervină în momentul hotărârii. Dar, înainte de a putea să se pronunțe, el a fost laudat pentru planurile sale. În ziua de 10 iulie 1953 „Pravda” a anunțat

că omul cel mai temut și puternic din Moscova, Uniunea Sovietică a fost eliminat. În fața opiniei publice s-a făcut cunoscut că Beria a fost arestat și că s-a găsit la el o mare cantitate de dovezi convingătoare la adresa lui. Se vorbea despre propagandă și despre încercarea de a înclina opinia publică în favoarea lui. Se vorbea și despre faptul pe care îl conducea pe el însuși pe la guvernul. Aceasta a fost o lovitură puternică la adresa lui. El a fost arestat și a fost condamnat la moarte. După moartea lui, s-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic. S-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic. S-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic.

A fost o lovitură puternică la adresa lui. Se vorbea și despre faptul pe care îl conducea pe el însuși pe la guvernul. Aceasta a fost o lovitură puternică la adresa lui. El a fost arestat și a fost condamnat la moarte. După moartea lui, s-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic. S-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic. S-a început o perioadă de schimbări în guvernul sovietic.

La 11 iulie 1953 „Pravda” a declanșat un atac masiv împotriva lui Beria și a metodelor acestuia, subliniind că eliberarea sa din funcție în urmă cu 24 de ore a găsit în Uniunea Sovietică deplină aprobare. În locul lui Beria a fost numit generalul Kruglov, pe care el îl îndepărtase cu câteva săptămâni în urmă. Kruglov fusese, de asemenea, un favorit al lui Stalin. La vîrsta de 18 ani a devenit bolșevic. În 1934, după numirea sa ca șef al gărzii personale a lui Stalin, a fost ales în Comitetul Central. În anul 1936 a devenit membru al Biroului Politic și a jucat un rol de seamă în poliția secretă, cu ocazia valului de epurări în rindu-

rele populate. În 1946 a fost numit comisar al poporului pentru afaceri interne și a rămas în funcție până în 1953. În 1946 Beria l-a numit iar comisar al poporului pentru afaceri interne. În 1953, după moartea lui Stalin, l-a îndepărtat de la putere. I-a acordat pentru activitatea sa la conferințele de la Moscova, Yalta și Potsdam Ordinul „Legion of Merit”. A fost decorat și cu Ordinele Lenin, Suvorov și Kutuzov. Era gata să se sacrificie pentru țară și pentru masă demn al acestuia.

În septembrie 1953, în timp ce Beria aștepta procesului, s-a făcut auzit zvonul că ar fi fugit în țări ca Spania, Patagonia, Argentina, Persia și că ar fi intrat în legătură cu senatorul McCarthy, oferindu-i acestuia, în schimbul azilului politic, rapoarte secrete de la Kremlin. Senatorul McCarthy a declarat însă că niciunul dintre colaboratorii săi nu l-a văzut pe cel care trecea drept Beria. În octombrie 1953 serviciile de contrainformații ale aliaților au primit confirmarea că cel în cauză nu este Beria, evadat din închisoare, ci un fugar georgian. Beria se afla încarcerat la Serogavsk, la 650 km nord de Moscova. Era păzit de mai multe divizii, deoarece garda sa personală încercase de trei ori să-l elibereze.

La 17 decembrie 1953, procuratura sovietică a dat publicității un lung și amanunțit act de acuzare cu privire la crimele lui Beria. Au fost relatate evenimente ce au avut loc cu mulți ani în urmă, inclusiv tendințele sale de acapare a puterii și intrigile împotriva cumnatului lui Stalin și a lui Sergo Ordjonikidze. În afară de acuzația de lovitură de stat, i s-au mai imputat printre altele: spionaj pentru o țară străină.

Stalin a fost foarte supărat pe Beria și a hotărât să-l execute. În 1953, după moartea lui Stalin, Beria a fost arestat și condamnat la moarte. A fost executat la 23 decembrie 1953. A fost găsit vinovat de toate acuzațiile aduse împotriva sa, condamnat la moarte și împușcat imediat de către un pluton de execuție. Cel șase oameni ai săi au avut aceeași soartă.

Nu există nici o îndoială că unele acuzații împotriva lui Beria erau inventate și că Malenkov era hotărât să-l înlăture cu orice preț. Cel puțin o acuzație a fost fantezista: aceea de spionaj în favoarea unor țări ca Marea Britanie și S.U.A., deci în favoarea capitaliștilor, împotriva cărora era îndreptată ura lui organică. Într-un proces normal el s-ar fi putut apăra, probabil, convingător împotriva unor acuzații.

Dar, chiar dacă Beria nu a fost supus unei proceduri corecte, el a fost un om foarte inteligent și a avut scrupule în lichidarea adversarilor săi politici și în nimicirea pretenșilor dușmani ai poporului. Este răspunzător de moartea a sute de mii de oameni ce au intrat în închisoare.

Beria a fost un om foarte inteligent și a avut scrupule în lichidarea adversarilor săi politici și în nimicirea pretenșilor dușmani ai poporului. Este răspunzător de moartea a sute de mii de oameni ce au intrat în închisoare.

Beria a fost un om foarte inteligent și a avut scrupule în lichidarea adversarilor săi politici și în nimicirea pretenșilor dușmani ai poporului. Este răspunzător de moartea a sute de mii de oameni ce au intrat în închisoare.

de colaborării săi mai apropiați. Așa că toate legăturile sale cu el sunt șterse din enciclopedia sovietică. Nu a fost decât o asemenea ștergere pe etichetele de onoare și pe etichetele de complicitate. El a fost în viața amintit și în casa din bibliotecă. Pentru că el a putut să se apropie de puternici și pentru că a fost în viața lui pentru Molotov și Molotov. Dacă ar fi fost în viața lui, ar fi în viața lui poate visul tainic de a deveni urmașul Stalin.

UN OM CU MULTE NUME

În 1948, în timp ce Harry Gold îi transmitea rapoarte către lui Anatoli Iakovlev la New York, un „emigrant” a venit, venind din Canada, granița Statelor Unite cu un pașaport pe numele Andrew Kayotis. A cunoscut doi ani țara nouă și în lat și s-a stabilit apoi la New York. A deschis un atelier fotografic la etajul V al unei case de cărămidă din 100th Street, în cartierul Brooklyn. Pe firma prinsă deasupra ușii era scris: „Emil R. Goldfus — fotograf”.

Nimeni nu bănuia că această firmă inofensivă ascundea activitatea unui maestru spion... Căci Andrew Kayotis, alias Emil R. Goldfus, era în realitate Rudolf Ivanovici Abel — rus și oarecum în serviciul secret sovietic. Spre deosebire de Iakovlev care conducea din ambasadă aparatul legal, Abel îndeplinea funcția de rezident al unei organizații ilegale de spionaj în Statele Unite.

Rudolf Abel s-a născut în 1902 într-o familie bogată și a primit o educație aleasă. A fost un elev foarte sirguincios. În Moscova, în timpul unei vizite în Germania a făcut cunoștință cu Helga Polzener, fiica unui comunist de frunte din Leipzig. Helga era și ea foarte inteligentă și adaptabilă. Calitățile ei l-au impresionat pe Abel, care era, de asemenea, un om foarte inteligent și adaptabil.

căsătorit. La înapoiera sa în Uniunea Sovietică, Abel s-a în-
tărit să intre în O.G.P.U. A fost astfel trimis într-o seară
spionaj ca profesor de engleză. Vorbea curent engleza și
tr-un motiv inexplicabil, avea un ușor accent irlandez. A
câștigat pe lângă salariul de profesor și dintr-un
și germana, franceza și italiana. Pe baza acestor cunoștințe
de limbi străine a fost trimis pentru prima dată în străinătate.
În anul 1945 a fost decorat pentru participarea sa, ca
de informații, pe frontul german. După război a trăit doi ani
în zona de răzărît a Germaniei, preocupat de pregătirile pen-
tru călătoria sa în Canada, unde urma a se stabili pentru
scurt timp sub numele Andrew Kayotis. În 1947 a plecat în
Canada cu un pașaport german, iar de acolo, în Statele
te Unite. În peregrinările sale s-a familiarizat cu
principalele caracteristici ale diferitelor regiuni ale
rii și în 1950 a putut să renunțe la numele de Kayotis
să apară la New York cu un alt nume. Și-a procurat astfel
nașterea al unui copil mort la New York în vîrstă de două
luni, care se numea Emil R. Goldfus, după care a început
să-și creeze o acoperire nevinovată pentru activitatea sa de
spionaj. În afară de faptul că trecea drept fotograf, juca și
rolul de pictor și avea destul talent pentru a fi considerat ca
atare în cercurile boemilor, pe care le frecventa. Și-a făcut
apoi câțiva prieteni care îl apreciau ca un om sociabil, multi-
lateral. Era un bun fotograf, radioamator iscusit, muzician,
cunoscător al literaturii și al artei. În toate acestea se
amalgama cu o înaltă inteligență și o memorie perfectă.
Abel a devenit astfel un om foarte cunoscut în cercurile
boeme și artistice. În același timp, el a devenit un
cunoscător secret.

Abel, alias Goldfus, era pentru vecinii săi un om politicos.

Abel a devenit astfel un om foarte cunoscut în cercurile
boeme și artistice. În același timp, el a devenit un
cunoscător secret.

Dați vreodată lipsea de acasă, nimeni nu părea surprins. Sub
aparența ocupațiilor sale inofensive, acest om — unul dintre
cei mai atrăgători spioni din cîți a cunoscut istoria — recruta
informatori, pentru că o latură importantă a muncii lui au
fost recrutările. Această sarcină Abel a îndeplinit-o cu mult
succes.

Cu un aparat pentru unde scurte, transmitea din
atelierul său din Brooklyn comunicări în limbaj cifrat
cître „Centrala” din Moscova și primea de acolo instrucțiuni.
A pus la punct un sistem complicat de codificare, separat
pentru fiecare agent. Organizarea ascunzătorilor și a
stațiilor de semnalizare, precum și repartizarea curierilor ce-
reau solicitarea deplină a spiritului său metodic și complex.
În anumite serii, între orele 22 și 23, aștepta în atelierul său
comunicări de la Moscova. O singură dată a fost surprins
asupra faptului. Unul dintre prietenii săi cei mai apropiați, de
altfel puțin la număr, a intrat în camera sa tocmai cînd se
transmitea de la Moscova o comunicare cifrată. Abel a închis
ușa și a început să scrie. Prietenul a rămas în ușa închisă
lie: uitase să încuie ușa. I-a interzis cu desăvîrșire prietenu-
lui să vorbească de acest incident. Abia după arestarea lui
s-a putut deduce cu ce se ocupa atunci.

Abel a devenit astfel un om foarte cunoscut în cercurile
boeme și artistice. În același timp, el a devenit un
cunoscător secret.

nicări pe spătarele băncilor din parcuri sau le ascundeau, crăpăturile zidurilor, printre cărămizi. Abel se opunea ca toate acestea să aibă contact personal cu agenții sau că ei să fie Oamenii de legătură li cunoșteau numai numele conspirative. Nu și-a spus nici unui colaborator numele adevărat. Fiecare rețea a acestei metode severe avea o mare utilitate: dacă unul dintre agenți se preda, era demascat sau arestat, riscul ca întreaga organizație să fie descoperită era minim, atâta timp cât agenții se cunoșteau numai cu nume conspirative. Apoi, faptul ilegal al lui Abel a funcționat pînă în 1957 întrucât iar informațiile secrete pe care le-a cules au fost foarte prețioase. Este deci lesne de înțeles de ce el nu dorea ca sistemul creat cu atîtă trudă să fie descoperit.

In februarie 1950 a apărut primul semn că ore
lui Abel ar putea fi descoperită. In Anglia a fost
Klaus Fuchs și după cîva timp a căzut și Harry Gold,
informat de către Fuchs. Gold a declarat tot ce știa și, ca
mare, au fost arestați apoi Ethel și Julius Rosenberg, Cla
glass și Sobell. Abel luase măsurile necesare, astfel ca să
poată fi descoperiți agenții de legătură între grupa sa și
organizația "pentagon". În același timp, Abel a contactat
li Cohen, care lucrau împreună cu Gold și erau pri
eni cu Abel (il cunoșteau numai sub numele „Mike”).
Fi au dispărut din viață. Au lăsat în urmă o
locuință complet mobilată. Pentru a camufla fuga
a plătit în secret timp de două săptămâni pentru un aparta
ment și a vîndut apoi mobilierul. În timpul războiului
faceau parte din cercul intim al lui Einstein. Ei erau
comuniști convinși și erau urmăriți de F.B.I. pentru a fi in
terogați. Dacă locuința era găsită, ei ar fi fost arestați.

Abel a raportat la Moscova despre acțiunile grupului Rosenberg — Glass — Sobell. Abel a raportat la Moscova despre acțiun
rătoare a F.B.I.-ului, comunicind „Centralex” că va in
terogatori în timp legătura prin radio și va sista opera

[illegible][illegible]

În vara anului 1952, la Moscova a avut loc o consfătuire importantă. Au luat parte: colonel Vitali Pavlov din G.R.U., Alexander Korotkov și Reino Hahhanen, locotenent colonel în K.G.B., care fusese desemnat agent de legătură al ~~organului de securitate~~ al ambasadei sovietice din Ottawa și, înainte de a fi înlocuit cu colonelul Sabotin, crease împreună cu Kudriavțev marea grupare de spionaj din Canada. În 1945, după fuga lui Gusenko, se înapoiase cu Sabotin și Kudriavțev în Uniunea Sovietică. Alexander Korotkov era colonel în K.G.B. ~~înainte de a fi trimis în misiune în străinătate.~~

Reino Haikonen era însă nemulțumit. După părerea sa, cariera lui în serviciul secret nu îi adusese și consacrarea corespunzătoare. La 32 de ani a fost încadrat în N.K.V.D. pentru că se vorbea bine engleză. În 1948 i s-a comunicat că va trebui să se despartă de familie. A învățat acolo engleza și s-a specializat în teorie.

Belgia pe care l-a găsit în mijlocul unei misiuni de
a statelor mai mult decât odată. Unul dintre ei este un detectiv
pe care l-a FBI. Marea sa activitate a fost spionajul
doială, spionaj. Totuși, F.B.I.-ul nu a reușit să descopere
o probă în cazul lui. Nu a putut fi găsit nici un text
pe microfilm. Această probă a fost păstrată 4 ani, în
F.B.I.-ul făcea cercetări în continuare, dar fără succes.

Abel a plecat în Florida și a stat acolo 3 săptămâni
suspecta pe Haihanen de trădare și, când s-a întors la New
York, prevederea l-a oprit să revină la vechea locuință.
închiriat o cameră la hotelul Latham din Manhattan, cu
torul unui pasaport fals, pe numele Martin Collins. Toate
și îndoielile sale în legătură cu Haihanen erau întemțite: la
mai, Haihanen a intrat la ambasada americană din Paris și
și-a exprimat dorința de a vorbi cu un funcționar al Agenției
Centrale de Informații (C.I.A.). S-a întâlnit cu acesta într-o
cafenea și „a desertat” tot ce știa. A povestit de „Mihail” și
de „Mark”, și-a exprimat teama de reîntoarcerea la Moscova
și nu a ascuns faptul că în timpul celor 5 ani petrecuți în
Statele Unite participase el însuși la activitatea de spionaj.

Haihanen a fost transportat imediat pe calea aerului la
New York, unde l-a identificat pe „Mihail” după o fotogra-
fie. Era Mihail Zvirin, secretar I al delegației sovietice la
O.N.U., care se întorsese deja în Uniunea Sovietică. „Mark”
era însă în Statele Unite. Nu exista nici un indiciu potrivit
cărui un om cu înfățișarea sa — înalt, uscățiv, cu ochelari
și părul cărunt și rar — ar fi părăsit în ultimele luni țara.
Acțiunea pentru descoperirea lui „Mark” a început. L-a are-
stat lui Haihanen moneda de 5 cenți. A recunoscut-o ca unul
din mijloacele folosite în sistemul de legătură al lui Abel. A

de la New York. A fost găsit în mijlocul unei misiuni de
a statelor mai mult decât odată. Unul dintre ei este un detectiv
pe care l-a FBI. Marea sa activitate a fost spionajul
doială, spionaj. Totuși, F.B.I.-ul nu a reușit să descopere
o probă în cazul lui. Nu a putut fi găsit nici un text
pe microfilm. Această probă a fost păstrată 4 ani, în
F.B.I.-ul făcea cercetări în continuare, dar fără succes.

de la New York. A fost găsit în mijlocul unei misiuni de
a statelor mai mult decât odată. Unul dintre ei este un detectiv
pe care l-a FBI. Marea sa activitate a fost spionajul
doială, spionaj. Totuși, F.B.I.-ul nu a reușit să descopere
o probă în cazul lui. Nu a putut fi găsit nici un text
pe microfilm. Această probă a fost păstrată 4 ani, în
F.B.I.-ul făcea cercetări în continuare, dar fără succes.

În Brooklyn polițistii au perchezionat între timp came-
rele lui Abel. Au găsit întreaga instalație de care are nevoie
un spion în activitate: planuri, aparate și obiective fotogra-
fice, aparate de radio pentru unde ultra-curt. Printre aclele
sale personale — scrisori de la rude și prieteni — au găsit
o fotografie care reprezenta două persoane urmărite de 7 ani:
sotul Morris și Lona Cohen, pe care maestrul spion i-a ajutat
să fugă după ce soțul Rosenberg au fost arestați. Haihanen
a descifrat apoi un alt microfilm, care conținea cuvântul
„Quebec”. Acesta era numele conspirativ al unui subofiter
american, pe nume Roy Rhodes. El furnizase informații so-
vieticilor în timpul șederii sale la Moscova în 1951. Abel in-
tentiona să ia din nou legătura cu el. Pentru aceasta îi or-
donase lui Haihanen să-l găsească pe Rhodes.

Abel a fost transportat cu avionul la New York. L-a
pus următoarea învinuire: „Încercarea de a recruta ca agent
interiorul Statelor Unite, un membru al forțelor armate,
de la New York. A fost găsit în mijlocul unei misiuni de
a statelor mai mult decât odată. Unul dintre ei este un detectiv
pe care l-a FBI. Marea sa activitate a fost spionajul
doială, spionaj. Totuși, F.B.I.-ul nu a reușit să descopere
o probă în cazul lui. Nu a putut fi găsit nici un text
pe microfilm. Această probă a fost păstrată 4 ani, în
F.B.I.-ul făcea cercetări în continuare, dar fără succes.

FRĂȚII SOBOLEVICIUS

Înainte ca Anatoli Iakovlev să fi sosit în S.U.A. pentru a reorganiza rețeaua din New York, un alt diplomat sovietic conducea în acest oraș o organizație ilegală: Vasili Zubilin, fost general în N.K.V.D. și secretar III al ambasadei sovietice de la Washington. Colaboratoarea care trebuia să-l sprijine în recrutarea de agenți se numea Martha Stern și era fiica fostului ambasador american la Berlin, dr. Wilhelm E. Dodd. Înainte de începerea celui de-al 2-lea război mondial a simpatizat național-socialismul. După ce a trăit un an sub dictatura lui Hitler și a constatat urmările persecuțiilor naștilor asupra unor prieteni și cunoscuți, a devenit o antifasistă înverșunată. Prietenii de la ambasada sovietică i-au înlesnit o călătorie în Rusia, de unde s-a întors în 1938 entuziasmată și cu ferme convingeri comuniste. Conducătorii aparatului sovietic de spionaj, de existența căruia Martha Dodd nu avea pe atunci cunoștință, au hotărât să o atragă la muncă de recrutări.

După căsătoria cu industriașul american Alfred Stern, Martha și-a determinat soțul să renunțe la convingerile sale

De asemenea, de asemenea a sosit în SUA la vremea aceea George și Jane Zlatovsky. George Zlatovsky, de naționalitate bulgară, s-a născut în 1910, iar în 1932 el și sora sa Jane s-au născut în 1910. În timpul stăruirii în America, George Zlatovsky a fost angajat în diverse activități. El a lucrat la un magazin de haine, apoi la un magazin de încălțăminte. În 1941, George Zlatovsky a fost recrutat de către serviciile de spionaj sovietice. El a devenit un agent de informații și a început să furnizeze informații despre activitățile americane în timpul celui de-al doilea război mondial. În 1947, George Zlatovsky a fost arestat și condamnat la închisoare pentru spionaj. El a fost eliberat în 1954 și a revenit în țara sa natală, Bulgaria.

În 1941, Jack Sobel — pe numele său adevărat Abram Sobolevicius — era fiul unui negustor lituanian instalat în New York. El se ocupa de comerțul cu haine. În 1941, Jack Sobel a fost recrutat de către serviciile de spionaj sovietice. El a devenit un agent de informații și a început să furnizeze informații despre activitățile americane în timpul celui de-al doilea război mondial. În 1947, Jack Sobel a fost arestat și condamnat la închisoare pentru spionaj. El a fost eliberat în 1954 și a revenit în țara sa natală, Lituania.

În 1947, organizarea a recrutat un nou agent. Se numea Jacob Albam, venise în vizită în America din orașul lituanian. El a fost recrutat de către serviciile de spionaj sovietice și a devenit un agent de informații. El a început să furnizeze informații despre activitățile americane în timpul celui de-al doilea război mondial. În 1947, Jacob Albam a fost arestat și condamnat la închisoare pentru spionaj. El a fost eliberat în 1954 și a revenit în țara sa natală, Lituania.

bagajelor de la graniță. Alfred Stern a înființat în Mexic o firmă fictivă.

În 1947 organizația a recrutat un nou agent. Se numea Jacob Albam, venise în vizită în America din orașul lituanian.

nian Vilkoviskis (orașul natal al lui Soble) și fusese atras în activitatea de spionaj de Jack Soble. În 1948 Albam s-a căsătorit cu o americană, solicitând cetățenia. I s-a respins cererea, iar a reușit să găsească o soție în Brooklyn, ca să se alăture la o familie de orași mândri. Astfel a camuflat activitatea de agent sovietic.

În anul 1953, când erau în curs cercetările inițiate de senatorul McCarthy, Martha Stern și soțul ei au fost chemați în fața „Comitetului McCarthy” pentru a da relații cu privire la legăturile lor cu comuniștii. Pentru a scăpa de eventuale consecințe, soții Stern și-au vândut averea din S.U.A. și s-au stabilit definitiv în Mexic.

Trei ani mai târziu, la 26 ianuarie 1957, F.B.I.-ul — ca urmare a materialului obținut prin intermediul lui Morro — a intervenit arestând pe Jack și Myra Soble, precum și pe Jacob Alt. Deși dr. Soblen, pe atunci psihiatru la spitalul „Rockefeller State” din Orangeburg (statul New York), participase la activitatea de spionaj a fratelui său, el nu a fost arestat. Myra a rămas în libertate și a fost folosit în continuare de FBI pentru a-i procura lui Soblen informații fictive. Concomitent cu arestarea soților Soble și a lui Jacob Albam, autoritățile americane au expulzat doi diplomați sovietici: pe maiorul Iuri Krilov, locuitor al atașatului militar la Washington pentru intercarea de a cumpăra documente secrete, și pe Vasili Molev, care fusese surprins primind de la Boris Morro un raport întocmit de Jack Soble. Soții Soble și Albam au fost

condamnați la închisoare pentru activități de spionaj și pentru activități privind instalările de apărare în S.U.A.

Edgar J. Hoover a declarat că soții Soble au fost reținuți tocmai când voiau să părăsească țara.

În timpul dezbaterilor reprezentanții guvernului au afirmat că FBI-ul lăsa de zece ani sub observație organizația de spionaj, dar se poate deduce că ea activa de mai mult timp. În timpul procesului împotriva lui Soble și Albam, FBI-ul a fost audiat ca martor principal. Jack și Myra Stern

au recunoscut vinovăția față de acuzațiile aduse. Albam a negat că începuse să participe la activitatea de spionaj, dar pentru urzirea și-a recunoscut și el vina.

Într-o zi înainte de pronunțarea verdictului, la 8 iulie 1957, guvernul din New York i-a acuzat de spionaj pe Jane și George Zlatovsky, care se aflau atunci în Paris. Soții Zlatovsky au refuzat să părăsească Franța pentru a compărea în fața tribunalului. În februarie 1957, guvernul francez pentru a evita să fie acuzat de complicitate în activitatea de spionaj față de Curții, a plecat în Franța. Dar între S.U.A. și Franța nu s-a încheiat o convenție de extrădare pentru crime politice și Tompkins nu a reușit să-l convingă pe francezi să-i predea pe soții Zlatovsky, care se baricadaseră în locuința lor din Cartierul Latin.

Soții Soble și Jacob Albam au fost condamnați în octombrie 1957. Jack Soble, care ajutase autoritățile în timpul procesului, a primit o pedeapsă de 7 ani închisoare. Soția sa Myra a scăpat cu 4 ani și jumătate, iar Jacob Albam a dispărut pentru 5 ani între zidurile închisorii.

Între timp, Alfred și Martha Stern au fost invitați să se prezinte în fața tribunalului pentru a fi judecați în legătură cu activitatea de spionaj în timpul războiului. Ei au refuzat să se prezinte în S.U.A. și au fugit în Mexic. În aprilie 1957, guvernul francez a luat sub nume fals avionul până la Montreal, de unde au fugit în Mexic. Guvernul francez a declarat că au fugit la Praga. Acolo se află probabil și acum.

În timpul procesului, FBI-ul a afirmat că Jack Soble a fost un agent sovietic de încredere și că el a fost unul dintre cei care au organizat activitatea de spionaj în S.U.A. În timpul procesului, Jack Soble a refuzat să se prezinte în fața tribunalului. La proces, Jack

a fost chiar că pentru el nu mai exista scăpare. Doamna Dina Soblen a sosit cu avionul de la New York astfel că la 11 septembrie 1962, cu două zile înainte de deces, se afla la căpătușul său. Pentru scurt timp Soblen și-a revenit, dar nimeni nu a cunoscut-o, dar a luat cu el în mormint secretul propriu și al somniferelor.

Jim McKay, detectiv-superintendent la Scotland Yard, a făcut investigații amănunțite pentru a descoperi sursa somniferelor, dar nu a reușit să stabilească de unde proveneau și unde le ascunsese Soblen. Trupul lui a fost incinerat la Rushmore, comitatul Middlesex. Urna cu rămășițele sale pămîntesti a fost expediată pe calea aerului în America. În zădărniciile sale, Ministerul de Justiție american a comunicat că Jack, fratele doctorului Soblen, i s-a suspendat pedeapsa și a fost eliberat, după o detenție de 5 ani, din închisoarea Danbury.

Doamna Soblen s-a învîrșit îndoliată la New York în vîrstă de 70 de ani. Ea a exprimat dorința de a se întoarce în țară, dar nimeni nu a găsit nici o posibilitate să-i arate clementa față de un muribund.

DRAGOSTE LA VARȘOVIA

Un englez prezentabil, de vîrstă mijlocie, ședea într-o cafenea mizeră și plină de fum din Varșovia, la o ceașcă de cafea. Ușa localului s-a deschis brusc și în cafeneaua cu muzică stridentă și-a făcut apariția o fată zveltă, atrăgătoare, de 20 de ani. Și-a scos baticul, și-a scuturat părul blond. Era palidă, cu ochi albaștri și nas cîrnăuș, obraznic. Surizînd, l-a sărutat pe englez pe frunte, apoi s-a așezat în fața lui, picior peste picior. Bărbatul o mîngîia cu o privire plină de satisfacție. A apucat apoi, peste masă, mina fetei. Galăgia polonezilor care cîntau și dansau nu părea să-i deranjeze. Englezul s-a ridicat și i-a adus o ceașcă cu cafea. După ce s-a întors la masă, a început să vorbească. Fata a răspuns cu un zîmbet. El a spus: „Mă numesc Henry...” și ea a răspuns: „Eu sunt...” și el a spus: „Acum, în luna anului 1951, era angajat civil în biroul atașatului naval britanic de la Varșovia. Iubirea aceasta — așa cum se spune — costă scump. Cei doi au părăsit apoi cafeaua și au ieșit în lumina lunii, sub cerul cu puzderie de nori. Le era frig în aerul rece, dar după ce s-au îmbrățișat cu pasiune... li s-a făcut mai cald.

Dacă Lavrenti Beria, care în acel timp conducea la Moscova activitatea serviciilor de securitate sovietice, ar fi știut că un agent britanic se întâlnea cu o fată polonă în Varșovia, ar fi fost o mare problemă. Dar el nu știa și nu a putut să găsească nimic.

a doua a unei acțiuni, pregătită cu grijă, care
se oprește pur și simplu la ceea ce este posibil
pe o anumită perioadă.

Atrăgătoare poloneză Katrina servea ca momeală pentru ochii plini de dor ai lui Houghton. Era o iubită furtivă, dar care nu se lăsa să fie sedusă. După câteva săptămâni după prima întâlnire, Katrina se prezentase la el în apartamentul său din Manhattan. El o văzuse într-o zi la un restaurant, dar nu se îndrăgise încă. După ce se întâlniseră din nou, el se îndrăgise, dar ea nu se lăsa să fie sedusă. După câteva săptămâni după prima întâlnire, Katrina se prezentase la el în apartamentul său din Manhattan. El o văzuse într-o zi la un restaurant, dar nu se îndrăgise încă. După ce se întâlniseră din nou, el se îndrăgise, dar ea nu se lăsa să fie sedusă.

Întâi cu Houghton viața lui Ethel Gee a fost foarte merr-
tonă. Locuia împreună cu două bătine octogenare — mame
ei și mătușa Ehsabeth, bolnavă la pat — și cu un unchi de
76 de ani, într-o casă simplă de cărămidă din str. Hambro.

Unul din localurile preferate ale celor doi era modestul restaurant „Elm Tree Inn” din Langton Herring, comitatul Dorsetshire. Obişnuiţii localului vorbeau de existenţa unui „colţ al lui Houghton”.

Ca urmare a creșterii prețurilor la medicamente, s-au marit treptat și veniturile lui Houghton. Își putea permite să ducă o viață tot mai extravagantă. Nu e de mirare că relațiile sale matrimoniale se înrăutățeau tot mai mult. După timpul petrecut la Varșovia și după romanța pasională cu Katrina și Buntz Gee, Houghton nu se mai putea obișnui cu viața de familie. A vorbit puțin de polonezii și de relațiile sale familiale puțin îmbucurătoare și despre obligațiile ce și le asumase prin cumpărarea unei case în Wewington. A vorbit puțin și a relatat tuturor toate poveștile care au apreciat că a venit momentul pentru lovitura hotărâtoare.

Intr-o seară, la sfîrşitul anului 1953, cu ocazia unei petreceri într-un club din West End, Tadeus i-a comunicat englezului că afacerile la negru s-au terminat, deoarece medicamentele ajungeau acum pe cale legală în Polonia. A fost o mare surpriză pentru Horstner. Aşa că, în ziua următoare, el nu s-a putut abţine să nu-l viziteze la casa lui. S-a aplecat asupra lui pe tamplul din acea seară. Tadeus a spus că el nu se poate abţine. Cînd s-a trezit dimineaţa, el a văzut că spuma Horstner adăugată în bătaia lui de şampon, se arăta pe geamul lui de baie, dăruindu-i o înălţare automată, care activa a doua funcţie a aparatului de proiecţionare pe lezile a două Vozu, de asemenea, şi astfel nimeni nu putea să-l surprindă lucrând de acasă. El de obicei nu făcea Ochi. Horstner a început să scrie la masa de lucru. O scrisoare de mină a pecetluit înţelegerea.

Cîtva timp Houghton nu a mai primit nici o veste. A
 lucrat cu se neînstrăiească, deoarece se adunau datoriile ne-

pauză. Iar de la Tao as nu mai păm...
...muncă a fost chemat la telefon...
...prezentat, cu un accent straniu, a person...
...a spus că dorește să se întâlnească...
...la galeria de artă din...
...un exemplar al...
...străinul s-a recunoscut...
...și că îi va plăti bine pentru rapoartele despre activitatea sa la Portland sau pentru orice altă informație. Era în deplină cunoștință de cauză cu relațiile de familie ale lui...
...hotelurile în care ar fi...
...apoi prospectul...
...acest prospect. Totodată, „Niki” i-a predat un aparat de fotografiat „Minox”, pentru reproducerea documentelor de la baza maritimă. I-a ordonat lui Houghton să vină în prima săptămână după primirea prospectului la circumscripția „Toby Jug” în apropiere de Kingston și să aducă filmele cu fotografiile acestor documente.

Într-o zi din toamna anului 1957 poștașul a aruncat în
 ... din fața ... în ...
 ... care reprezintă ...
 ... Houghton ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 rusul i-a indicat să aducă materialul la localul „Maypole”.

...i extraconjugale, a deschis pachetul și a găsit în el.

Au fost ca și cum alți funcționari ai bazei și, acest a, a...
dul lor, au povestit mai departe. Istoria a ajuns în...
șit, la urechile ofițerilor de contrainformații. Pentru ca...
ta la general cunoscut faptul că mariajul lor se putea g...
trăma în fiecare zi și că doamna Houghton trecea printr-o
puternică criză de nervi, relatările ei au fost considerate
mere ale unei femei surescitată. Totuși, autoritățile nava...
hotărât ca Houghton să fie mutat la atelherele de reparat...
unde nu avea acces la documente secrete. A fost o grea
vitură pentru el.

Houghton nu era însă un om sfârșit. Când i-a relatat „Niki” despre activitatea prietenei sale, Ethel Gee, la bătrânul căpălat din nou credit. Ii povestise amantei sale că căsătoria sa nefericită și într-o seară, la o întâlnire, i-a spus că nu mai poate suporta viața conjugală și că are intenția să se despartă de soție. Ethel Gee i-a împrumutat 200 de lire (pe care el i-a restituit mai târziu în rate lunare de 10 lire), pentru cumpărarea și amenajarea unui automobil-locuință pe care inițial l-a parcat pe un teren din Warmwell lângă Dorchester, iar mai târziu în apropierea unui hotel din Iwerley Land. Această locuință a devenit cubul lor de dragoste. Când nu se aflau acolo, își închiriau, dându-se drept domnul și doamna Houghton, camere în cele mai bune hoteluri din Londra și își petreceau nopțile în West End.

În anul 1958, după o căsătorie de 23 de ani, soția lui Houghton, Patricia, a rămas însărcinată. Pentru a putea avea un copil, el a trebuit să fie ajutat să o mobilizeze. Capitalul pe care el îl economisise s-a epuizat. A început să bea, a devenit capricios și ursuz și uneori izbucneau certuri între ei. Elinor M. Houghton a rămas însărcinată pentru a doua oară. Nici una din sarcini nu s-a dezvoltat normal, ceea ce a dus la nașterea prematură a lui Niki. La 14 zile după naștere, el a fost răpit de un dealer și a fost dus la Houghton și a plecat cu un val de informații. După aceea, el a plecat la o școală din Londra, unde a rămas până la Houghton, care a ezitat să accepte această misiune din păcate irealizabilă, au fost complicate de „Niki”.

La creva s'a dufat aresta de la muntana de la
de Houghton Era Gordon A. Ier. S. A.
-int pleten al la N.A. de la muntana de la
p's a die nevoie urgenta de muntana de la
te a amule abna stie H. de la muntana de la
pe la bari de de muntana de la muntana de la
Era Gen. S. A. ex. de la muntana de la
muntana de la posesia actului de la H. de la muntana de la
a pe Eitel la Londra de la muntana de la
naval american Alex.

Johnson i-a promis lui Lonsdale că o va determina pe Ethel să scoată acte secrete din secția de documentare unde lucra. A pus însă o condiție: Lonsdale să nu-l zărească

În această fază, Lonsdale a dat, în mod inexplicabil, o tentă melodramatică legăturilor sale cu Houghton. I-a trimis o comunicare cifrată ca în simbăta următoare să vină la Ladbroke Grove, în Kensington. Cînd a primit această știre, Houghton a deschis o cutie de chibrituri, a îndepărtat fundul dubiu și a scos un plan minuscule pe care era marcată o poartă între strada Westbourne Park și Blenheim Crescent. Lonsdale îi indica lui Houghton să scrie cu creta pe această poartă, vopșită în cafeniu, literele „OX”, în cazul că îl poate întîlni simbăta la 18.30, 19.30 sau 20.30 la „Toby Jug”. Dacă Houghton scria pe poartă „OXO”, aceasta însemna că Lonsdale trebuie să vină la Westbourne Park la 18.30 și să rămână acolo pînă seară la 18.30 și 19.30 la gară, pînă la sosirea sa. Houghton însă nu a procedat astfel. S-a mirat numai că sovieticii au devenit atît de prevăzători...

La câteva zile după seara de balet, Houghton și-a atins în ceea ce o privea pe Ethel: la propunerea

la 6 :

Westen, cu o geantă de voiaj caftană în mână. Doi
nți din l-au urmat către „Old Vic”, unde s-a întâlnit
orele 16 cu Lonsdale. De data aceasta, cei doi au pornit
drumul spre cartierul Lower Marsh. S-au oprit deodată
sosea, discutind despre un document pe care-l avea Lons-
dale. Apoi au intrat în restaurantul „Steves”, s-au așezat la
și au comandat ceai. Doi agenți s-au așezat și ei la o
platurată, înarmați cu magnetofoane miniaturale. După
Lonsdale a arătat spre geanta de voiaj a lui
Westen, spunând

— Aveți desigur multe lucruri în ea.

Westen a dat un cap.

— Nu, numai pijama și aparatul de ras.

Lonsdale și-a scos din buzunar carnetul de note.

— Putem să ne înțelegem, dacă vă convine, asupra vii-
noastre întâlniri. Notați-le, ca să nu fie neînțelegeri
latelor. Desigur că nici unul dintre noi nu
efort.

Lonsdale a dictat câteva date, apoi a spus :

— Orice s-ar întâmpla, trebuie să ne

— Ne vom întâlni! I-a promis Houghton.

Houghton îi răspunse, zînd:

— Da!... Va trebui pentru câteva ore să vă

Lonsdale și Houghton au părăsit localul și au pornit
pe străzi, pînă la o cabină telefonică de pe Bavliss

alt colț de stradă, la mai puțin de 25 de metri depărtare, unul
din cei doi agenți a observat cum omul de la Amiralitate
s-a aplecat și a scos din geanta sa un pachet și un plic, le-a
impachetat pe amîndouă într-un ziar și le-a lăsat în cabină.
Apoi s-a îndepărtat. Lonsdale a intrat în cabină, a luat pa-
chetul și a plecat în urma lui Houghton. Următorii au fost
contrariați de modul pueril în care s-a făcut schimbul de in-
formații secrete. Cei doi au mers împreună pînă la strada
Waterloo, unde s-au despărțit. S-a auzit cum Houghton a
spus: „Pentru aceasta nu doresc bani. S-o lăscăm pe data vi-
toare.”

Cîteva săptămîni mai tîrziu, superintendentul George
Smith a fost chemat în biroul șefului Secției speciale a Sco-
tland Yardului, comandorul Evans Jones. Se aflau acolo al-
trei agenți, un agent șef și doi agenți. Smith a primit me-
surile celor doi agenți și s-a pregătit
or două personaje și să pregătească

...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care

...legătură cu venirea și plecarea
erau transmise în Scotland Yard și de acolo unor
agenți ai Secției speciale, dotați cu receptoare de buzunar.
Ei îl urmau pe Lonsdale, imediat ce acesta își părăsea bi-
roul. Cînd pleca cu automobilul, pe urmele sale se aflau întot-
deauna mașini echipate cu aparate de radio emisie-recepție.

Treptat, urmaritorilor li s-a continuat imaginea unui om,
evident bogat, dar care rămînea puțin timp în biroul său din
str. Wardour. Frecventa cu predilecție cluburile nobile din
West End și avea slăbiciune pentru femeile frumoase. La 26
august, agenții care îl urmăreau l-au observat intrînd cu ma-
șina pe str. Craven din Paddington. A părăsit-o în str. Great
Portland, a coborît și s-a îndreptat către banca Midland. În-
tr-o mină avea o valiză mică, în cealaltă o casetă neagră.
După zece minute a revenit cu minile goale, iar
după 48 de ore a luat de pe aeroportul din Londra un avion
spre continent. Era extrem de important ca Smith și oamenii
să afle ce conțineau valiza și caseta. Tranzacțiile între in-
stituțiile bancare și clienți sînt desigur strict secrete, chiar
dacă poliția bănuiește că în spatole lor se ascund crime gra-
ve. În urma descoperirii faptului că Houghton cheltuia în
Weymouth 15 pînă la 20 de lire pe săptămîină și pentru că
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care
...și să se întâlnească în locul în care

zua următoare Smith a dus cele două obiecte la labora-

67. 57. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 8

Ingälbenind, Ethel Gee a exclamat : „Oh !“ S. 1.

Lonsdale a rămas imposibilă. Smith a apucat și în același moment oamenii săi s-au apropiat în trei mașini. Lonsdale a fost luat de prima mașină, în timp ce Anne Winterbottom și încă o detectivă au. Ethel Gre în a doua mașină. Ferguson Smith și c.

tru cei trei asta nu fusese nimic, însă pentru oamenii
 lumea a reușit și că cei suspecti fuseseră arestați.

foarte mare, care conţine a + dosare cu acte ale

secrete ale Amiralității. George Smith avea anumite dovezi necesare. El i-a spus lui Lonsdale: „Vă țin aici sub pază, deoarece sunteți suspectat că ați încălcat legile cu privire la mi-

Răspunde : Nu ! Așadar, nu vă mai osteniți*.

Smith a examinat în tăcere obiectele găsite asupra lui
I dale la porcheta.

oughton și Ethel Gee. Intr-un plic se

...cam acru la comunicarea lui Smith
 și va rămâne închisă: „Nu am făcut nimic rău!”.

piciorului său stîng, cu care blocase ușa Kroger nu a avut

1 să vorbească și cu soția dumnea-

a venit cu note și mai proaste, chiar și
La 7 decembrie am fost la Rima și în
veselă. Erau acolo 14 persoane, printre ca
tine...”

Către Lonsdale, de la fiica sa Liza, cu un post
de la fiul său Trofim :

Dragă tată !

Felicitări cu ocazia aniversării Revoluției din
Cum îți merge? Nouă ne merge bine. Măine o vizităm pe
tanti Vera. Mama este învinsă. Primul semestru s-a
doilea să meargă treaba mai bine. Medile de -3- le-am
primit la materile la care avusesem și nota -2-
mai doare încă. Bunicii îi merge bine. Dragă tată,
așteptăm. Vino repede acasă. Nu de mult, Trofim și-o
sophind mereu : -dragă tată, vino acasă-.

Multe, multe cărutări.

P.S.: Tată, vino acasă Trofim -

... scrise comunicările cifrate din poșeta d-nei
... examinate cu atenție și două carpete chine-

Lonsdale în luna septembrie a anului precedent. În această
pentru cifrarea comunicărilor și trei table de cifru pentru
ușor inflamabilă, care lua foc și la o temperatură moderată.
Asemenea tablele sînt folosite de spioni pentru a cifra comu-
nicările înainte de emisie. Se mai afla în cameră un radio cu
lungimi de undă normale, dar care cu ajutorul unor aparate
suplimentare putea recepționa și emisiuni de la Moscova. Ca-
meta pe care detectivul o scosese din bancă era păstrată pe un
raft din dulapul cu haine. Smith a găsit în ea un pasaport
canadian, eliberat la 21 ianuarie 1953 pe numele Gordon Ar-
nold Lonsdale, și un act de naștere emis la 7 decembrie 1954
Lonsdale se născuse la 7 august 1924 la Cobalt, în districtul
uskaming. Din cordonul de piele al unui pantalon, un sub-
ordonat al lui Smith a scos 300 de hirtii de cîte un dolar.

Cînd Smith a luat din garderobă o c... și a deșurubat-o, au ieșit la iveală două... Intr-una se afla un aparat de citit... miniatural, construit după principiul... În a... se mai afla o lanternă obișnuită de buzunar cu două ba...

...noscute firme producătoare britanice. O baterie era normală, cealaltă însă era o ascunzătoare pentru microfilme. Printre alte descoperiri interesante a fost și o cutie cu fixativ fotografic, care se afla în bucătărie. Cînd a fost desertată într-o fardurie, din ea a căzut chitanța unui magazin renumit, eliberată pentru d-na Kroger din Ruiship, Cranley Drive 45.

Detectivul a plecat după aceea la casa soților Kroger, unde percheziția era în toi. Abia după o săptămînă au putut descoperi în această casă, care era evident centrala radiofonică a organizației de spionaj, aparatul de emisie căutat.

Printre codurile din locuința lui Lonsdale s-au găsit următoarele apeluri de la Moscova: „Lena, sint Amur”, „Volga, sint Azov”, „Esteo”, „Roza, sint Filka”. Aceleași apeluri au fost găsite și la soții Kroger, ascunse în orificiile secrete ale unei brichete și în cutii cu pudră de talc, marca „Three Flowers”. Centrala MI-5 a lansat în eter aceste apeluri. De la Moscova a venit răspunsul: „Recepție bună”.

În casa din Cranley Drive 45, agenții Secției speciale de la Scotland Yard au răsfoit pagină cu pagină sute de cărți, pentru a vedea dacă se ascunde ceva în ele. S-au făcut două descoperiri: într-o biblie era ascunsă hîrtie fotografică, spec...

...și se aflau trei bilețele cu numere arabe de Patric Kroger...

...a găsit aparatul de emisie al organizației. Po... afla la era 1 m deasupra fundației de beton. Dacă se îndepărta linoleumul din mijlocul bucătăriei, ieșea la iveală un chepeng, care ducea într-o încăpere situată între podea și fundație. Prin deschizătură se putea vedea într-unul subsol al casei. Cu patru ani în urmă fusese instalată încălzirea centrală... forati. Lucrătorii nu îndepărtaseră m...

...mănuitoare celei descoperite la Lonsdale), un microscop, 4 tabele de cifru pentru folosire unică, un aparat de citit microfilme ascuns într-o cutie cu pudră de talc, aparate de fotografiat „Minox”, „Exakta” și „Kodak”, 8000 dolari, mari... pentru pastrarea a două pasapoarte canadiene. Unul era înregistrat pe numele James Wilson și purta fotografia lui Peter Kroger, iar celălalt, pe numele Jane Smith, conținea fo...

de lemn pentru cărți. După o examinare mai atentă, ele s-au dovedit a fi ascunzători secrete pentru bani lichizi și conțineau nu mai puțin de 400 dolari americani. Nu exista nici o îndoielă că cele două pasapoarte erau rezervate pentru fuga soților Kroger.

Smith și oamenii săi au întors totul pe dos în casa lui... a găsi aparatul de emisie al organizației. Po... afla la era 1 m deasupra fundației de beton. Dacă se îndepărta linoleumul din mijlocul bucătăriei, ieșea la iveală un chepeng, care ducea într-o încăpere situată între podea și fundație. Prin deschizătură se putea vedea într-unul subsol al casei. Cu patru ani în urmă fusese instalată încălzirea centrală... forati. Lucrătorii nu îndepărtaseră m...

o crăpătură în beton, iar la a doua lovitură a apărut o
zătură în formă de unghi drept. Aceasta era margi-
văzută cu un alt capac de lemn. Cînd a fost îndepărtat și
în deschizătură. Pachetul conținea un aparat de emisie ultra-
sensibil și puternic, instalat într-o cutie de oțel, o instalație
morse de transmitere accelerată, tabele de cifrare, pe-
microfoni. Un expert a constatat că cu această instalație de
transmitere rapidă era posibilă emisia unor comunicări cu o
de 240 cuvinte pe minut. Această transmitere era asfel
mai puțin riscantă. Ca măsură suplimentară de siguranță s-
curaseră un capac de lemn pentru cadă și perdele pentru
fereastra camerei de baie, cu scopul de a folosi această încă-
pere drept cameră obscură.

Germania și Italia. Fiecare dintre acești corespondenți, înfi-
ferent din ce țară, putea constitui pentru autorități un indiciu
chiar dacă conținutul scrisorilor era complet inofensiv.

Un șifonier plin cu haine strălucitoare de vară făcea
vizibilă contradicția profundă din viața celor doi soți
sau „Cookie”, cum era numită — purtase aceste
diferite recepții literare și fiecare exala un miros
considerabile, de care soții Kroger nu au făcut
odată caz.

viața

„Exakta” pe care, așa cum a declarat Houghton mai târziu, îi
permise de la Lonsdale. În sopronul din curtea casei sale con-
duse una în alta. În cea mai mică au fost ascunse 650 de lire,

Locuința lui Ethel Gee era mai modestă decît cea a
anantului ei. Era o casă de cărămidă, iar ușa de la
intrare dădea direct în stradă. Dar din această casă-tip, una
de cea mai mare importanță au luat drumul Uniunii Soviete-
tice. La percheziție poliția din Dorset a găsit un buiet cu nu-

cursul procesului, ea a mărturisit că a copiat aceste întrebări.

Capitanul Symonds de la Amiralitate,

taunce. Dintre acestea, patru fuseseră predate de
Unul din aceste documente, care purta mențiunea „cu

Peter Kroger și soția sa au obținut pasapoarte britanice în anul 1954. A spus că s-a născut în lumea a treia, în Africa de Sud. A declarat că Lonsdale este un bărbat cu care el și soția sa au fost căsătorit în 1955. A spus apoi că bricheta „Ronson” și suporturile de călătorii de la Lonsdale, spunind: „Nici eu, nici soția mea nu am făcut vreodată spionaj sau alte acțiuni care ar putea fi caracterizate drept ilegale”. Nu se poate considera lealitatea multilaterală a soților Kroger. Au putut să călătorească cu pasapoarte false: britanice, neozelandeze, arabe și australiene. În 1955, la Viena, au depus la societatea „American Express Company” cereri de călătorie pentru Tokio. Se presupune că după fuga lor din New York au plecat în Canada, apoi la Singapore. Au adoptat identitatea lui Peter și Helen Kroger (soții cu aceleași nume muriseră în Noua Zeelandă), procurându-și, în afară de pasapoartele false, acte de naștere și un act de căsătorie.

...portieră, el a scos un pic mare
...nou la voi? Am spus O.K., am pus
...superintendentul Smith a întrebat de
...care petrecea fiecare sfîrșit de săptămîină la noi, nu

Sotii Kroger s-au străduit să nu se manifeste, dar în
astă fază a procesului trebuie să fi fost apăsați de o ten-
siune sufletească aproape insuportabilă. Erau clarificați în
natură cu perspectivele lor: dacă erau găsiți vinovați, por-
țile închisorii se includeau în spatele lor pentru mult timp.
Dacă erau declarați nevinovați, puteau fi totuși din nou are-
stați și trimiși în fosta lor patrie, unde trebuiau să răspunda
acuzărilor în legătură cu activitatea în rețeaua lui Iakovlev,
în care Harry Gold jucase un rol atât de important. Iar dacă
tribunalul american i-ar fi declarat culpabili, atunci ar fi
avut probabil aceeași soartă ca și prietenii lor, soții Rosen-

portanță, nu numai pentru acuzații în cauză, ci și pentru
stat... Este un caz care stimulează fantezia prin particulari-
sa. Se poate spune că el are caracteristicile unui thriller.

acel document pentru a solicita un pașaport c
tabil. La 22 februarie 1955 a părăsit țara și a
plecat cu noul său pașaport în S.U.A., via Niagara Falls.
New York l-a vizitat pe Abel, a cumpărat un bilet de avion
spre Anglia, iar la 3 martie 1955 a sosit la Londra.
Următoarele 18 luni a studiat la Institutul de Fizică Atomică
din Oxford. După ce a terminat studiile, a lucrat timp de doi ani
mai târziu director al unei firme în branșa mașinilor
de uz casnic. În anul 1960 a plecat din Anglia și a venit în România
unde a lucrat ca inginer la fabrica de mașini de uz casnic
din Iași. A fost unul dintre cei care au lucrat la proiectarea
mașinii de spălat vasele.

... și activitatea ca spioni. Au respins însă aceste oferte și nu au dezvăluit niciodată identitatea altor agenți cu care, fără îndoială, luaseră legătură în călătoriile lor prin străinătate.

În ceea ce îi privește pe Ethel Gee și Houghton, ei a
merciatul Houghton, care ducea mereu lipsă de bani, a fost ușor
de mers. P...

La anunțarea sentinței, Lonsdale avea 40 de ani. A ispi-
ritat-o pe soția sa, care a rămas la 32 de ani. La 34 de ani, fusese acuzat de spionaj și condamnat în
Uniunea Sovietică la 6 ani închisoare, din care a făcut
11 luni. La 21 de ani...

Implicat în cazul Penkovski,

... populară * de la punctul de control de pe Heer-
... la baza aeriană de la Gatow, Berlinul de est. După 45 de minute două
Mercedes-uri negre au părăsit baza aeriană de la Gatow,
... agenți din MI-6 și unul de la MI-5. La punctul de control
mașinile au întors și s-au oprit. A apărut un „Mercedes” gal-
ben cu număr sovietic și s-a oprit la barieră. Din această
mașină a coborât un agent sovietic, care s-a îndreptat către
un agent britanic. Cîteva secunde mai tîrziu la barieră s-au
întîlnit doi ruși, avîndu-l între ei pe Greville Wynne, și doi
englezi care îl escortau pe Lonsdale. Astfel a avut loc schim-
bul.

Primul ministru neozelandez, Keith Holyoake, și-a exprimat neliniștea în legătură cu faptul că soții Kroger au putut să-și procure fără prea mare greutate pașapoarte neozelandeze și a dispus efectuarea unor cercetări cu privire la această stare de lucruri. La scurt timp după această declarație, în iulie 1962, serviciul de contraspionaj neozelandez, aflat sub conducerea brigadierului H. R. Gilbert, a descoperit un aparat legal la Wellington.

După fuga lui Petrov și expulzarea diplomaților sovietici din Canberra, ambasada sovietică din Wellington a început să-și mărească simțitor personalul. Atasatul comercial Vladimir Ișutin, un bărbat în vârstă de 60 de ani, cu o experiență bogată în activitatea diplomatică, este însoțit de doi colaboratori: un secretar și un traducător. În plus, la ambasadă lucrează trei jurnaliști, doi ziaristi și politicieni și părea superior celorlalți membri ai ambasadei prin inteligență și sociabilitate. Pentru a-și ascunde adevăratul scop — culegerea de informații cu caracter

- Volkspolizei = militia din RDG

162

seria unor interogatorii epuizante, înainte ca presa, și prin ea opinia publică, să afle de existența lui George Blake.

mai fost de acord să tacă. Grupele o răpesc pe ea, deja cercetări pentru a afla noi amănunte de pe 1. au fost mărte și au cules material, în scopul de a p... sfârșitul procesului.

La 3 mai 1961, orele 10, Blake ședea pe aceeași acuzaților pe care o ocupaseră cu citeva săptămîni membrii grupării Portland. Sala de judecată era p nou pentru un proces senzational. Paloarea lui Blake intr-un costum gri închis, cu cămașă cadrilată și cravată vinut de a fi transmis informații ce puteau fi de folos puteri adverse și care puneau în pericol interesele și tatea statului. Intervalele de timp, stabilite cu exactit erau : noiembrie 1951 ; 1 septembrie 1953 — 13 aprilie 1955 14 aprilie 1955 — 3 aprilie 1959 ; 4 mai 1959 — 12 iu 1959 ; 14 iunie 1959 — 17 septembrie 1959. Cînd a fost în trebat dacă se consideră vinovat sau nevinovat, Blake a in-

clinat ușor capul și a răspuns, aproape șoptind : „Vine sir”. Această recunoaștere a exclus perspectiva desfăș... dramatice a procesului. Lordul Parker, judecătorul suprem — Angliei, l-a invitat pe procurorul general, sir Reginald Man- ningham-Buller, să-și susțină acuzaarea.

Sir Reginald s-a ridicat și și-a așezat cu o mișcare scurtă expunerea :

„... se poate afirma pe bună drep- tate că Blake... 1961 De... 164

... După cum... amănunțite... va fi nevoie să vorbească și de mărturisirile cu caracter secret, ... munismului și să contribuie la instaurarea unei orînduiri so- ciale mai evolute și mai drepte.”

Luînd această hotărîre, Blake s-a oferit voluntar să lu- creze pentru sovietici. Oferta sa a fost acceptată. Din decla- rația sa rezultă că în decursul ultimilor nouă ani și jumă- tate, el a fost în serviciul guvernului și a primit salariu de la stat, a fost spion sovietic, trădîndu-și fără întrerupere țara ! Nu pot preciza în fața publicului informațiile pe care le-a transmis, dar e suficient să-l citez : „Trebuie să declar des- chis că fiecare document de o oarecare însemnătate, la care aveam acces, l-am transmis omului meu de legătură sovie- tic.”

Sir Reginald a făcut o pauză, l-a privit din nou pe Bla- ke, a examinat rîndurile de ascultători din sala de judecată, a aruncat o scurtă privire judecătorului și a spus rar și cu circumspecție : „... Și trebuie spus că a avut acces la informa- ții de foarte mare importanță. Deși a ocupat funcții de con- ducere, acestea, din fericire, nu i-au înlesnit și accesul la do- cumente cu privire la armele secrete sau la energia atomică. Rămîne însă faptul că a lezat foarte grav interesele țării sa- le.” Procurorul general a vorbit apoi de procesul în care au fost implicați Lonsdale, soții Kroger, Houghton și Ethel Gee, pe care l-a condus lordul Parker, subliniînd că față de afacerea Portland cazul Blake este mult mai grav

După ce sir Reginald a terminat, judecătorul a dispus

meratului său și-a oferit serviciile sovietice. După
ceea sa în Anglia s-a întâlnit de câteva ori cu un agent
orbilor sovietici.

[illegible]

len, care se bucură de

recomandat intotdeauna.

...sistemul occidental de contraspionaj. Era
...pe cit era de anticomunist. Era foarte
precizat de C.I.A., care lucra în strînsă legătură. În timpul

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

The General is a very fine specimen of the
 species, and is in the hands of a very
 experienced collector.

[illegible]

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions, both incoming and outgoing, to ensure transparency and accountability. It emphasizes the need for regular audits and the use of reliable accounting software to track financial performance over time.

[illegible]

1. I have been thinking about you a lot lately, and wondering how you are getting on. I hope you are well and happy. I have been busy with work, but I always find time to think of my friends.

[illegible]

Intărit s-a spus tot și în februarie 1961 în document nr. B10

ke ca agent dublu. Acuzatiunile sale au fost intarite de infor-

mai mica legatura intre cazul Blake si organizatia Portland. Acest lucru este adevărat. Perchezițiunea efectelor lui Blake în timpul detenției preventive din Bow Street a scos la iveală un carnet de însemnări de culoare neagră, care conținea o listă cu nume și numere de telefon. Apărarea a prezentat unele de „Niki”, iar în dreptul lui numărul de telefon: 3, sington 8955!

La MI-5 s-a crezut inițial că aceasta a fost o greșeală a serviciului secret și că omul obișnuit de prudent. S-a presupus că omul de legătură londonez al lui Blake a fost fără îndoială Nikolai Korovin și că Blake nu a aflat că acesta fusese, cu trei luni în urmă, în mare grabă în Uniunea Sovietică, după descoperirea grupării Portland. În decurs de câteva ore MI-5 a aflat însă că postul lui Korovin fusese preluat de un al doilea „Niki”; Nikolai Karpekov, de asemenea rezident sovietic, care se afla în Anglia din 1958 și care era o altă figură importantă în organizația internațională sovietică de spionaj.

SPIONUL HOMOSEXUAL

Documentele contraspionajului britanic despre William Christopher Vassall dovedesc convingător că de eficacitate principală la Bow Street a expedit în secpat de spionaj sub un e morat ale oamnelor. Irenus, cunatut, în S. alia, a fct prima victima a a cct tactici. Dacă zveltul i femininul Vassall nu ar fi fost homosexual, poate nu ar fi avut nccunță în capata mact organizat sovietice de spionaj. El avea toate defectele de caracter care îl pncestauze pnta a cct tactici de vct tactici. Poate ca nct ar fi avut nccunță cct să-și trădeze țara, dacă nu ar fi fost șantajată cct mact salaria, de altfel, în cadrul procesului. Aștarea sa la 12 septembrie 1962 și procesul ce a urmat au fct cct mact a cct tactici de vct tactici pnta pnta pnta ultimii ani.

Vassall s-a nscut în cct mact a zila de 20 septembrie 1914 în spitalul „Saint Bartholomew” din Londra, la nici o metri de Old Bailey, unde mai târziu s-a pronunțat cct mact a cct tactici de vct tactici. Total sct, revct cct mact a cct tactici de vct tactici. William Vassall, un om de pnta și mndru, era pnta la „Saint Bartholomew” și pnta pe atunci postul de vct tactici de vct tactici. Saint-Peter din cct mact a cct tactici de vct tactici. Maria Vassall, o femeie vct tactici, simpatice și foarte atragct, pnta pnta și blcti cct mact a cct tactici de vct tactici pnta pnta.

Agenti din MI-5 și de la Amiralitate au întreprins o căutare comună care, cinci luni mai târziu a dus la descoperirea...

...Vassall... 7 ani... pentru sovietici, înainte de a fi descoperit și arestat? Cănușă a putut ca un homosexual, care trăia cu mii de persoane pe străzile sale, să nu trezească suspiciuni și să fi continuat să lucreze pentru un post de încredere?

...cuvă.

„Alegerea lui Vassall, un om slab, vanitos și h... activ, s-a dovedit a fi greșeala hotărâtoare în istoria acestui... care, ca pe toți cei ce merg pe drumuri greșite, a putut să-l caracterizeze cu ușurință și apoi să-l compromită.

Aceasta nu înseamnă că încrederea de care s-a bucurat este o greșeală ce trebuie pusă pe seama superiorilor săi. Slăbiciunile lui Vassall nu erau cunoscute atunci, iar metodele Amiralității de selecționare a secretarilor pentru atașatii naționali... și de a se descoperi dacă un candidat are defecte care ar putea fi folosite de o forță străină.”

Membri ai ambasadei britanice au fost întrebați în amănunțime... Vassall... riri la unele probleme. Tribunalul declară:

„Căpitanul Bennett a fost foarte neliniștit când în 1962... pe Vassall

In... amănunte cu o precizie și claritate a memoriei aproape incredibile

...A fost...

...la Moscova... luni... un avertisment...

Căpitanul Bennett... Vassall... vedere social... mai destoinic, la sfârșitul anului 1954 căpitanul Bennett a putut raporta că în general activitatea sa este multumitoare, reușind să se facă remarcat în societate, «în ciuda felului său feminin, iritant de a fi».

Aceste trăsături feminine îi dădeau de gândit căpitanului Bennett. În august 1954 a plecat la Londra și a folosit, după... această ocazie pentru a-și manifesta nemulțumirea... la Vassall, amintind printre altele motive și... impresie. Se pare că la relatarea sa nu a reacționat... în orice caz din acte nu rezultă nimic

În noiembrie 1955, cu puțin timp înainte ca el însuși să primească un nou post în diplomatie, căpitanul Bennett a scris al doilea său raport despre Vassall. Evident, între timp și-a schimbat fundamental părerea și constatările sale sînt destul de interesante pentru a fi citate aici cuvînt cu cuvînt: «După un început prost, el a devenit un secretar de prima mînă, care, exceptînd unele inexactități ocazionale, poate fi considerat ca un funcționar bun și silitor... un tînăr prietenos, cu o înfățișare fără cusur și cu maniere asemănătoare. Totdeauna serviabil și de înaltă ținută morală».

„Judecînd atitudinea căpitanului Bennett, ne putem întreba dacă el și-a făcut pe deplin datoria. Evident... Vassall... respectul... presumpțiile sale... confirmare... timp... puterea... Bennett...

căpătat convingerea că Vassall își slăpinea pe deplin plăcerile sexuale, indiferent de ce natură erau acestea, și că, în consecință, persoana lui nu prezenta nici un pericol.

Mențiunea laudativă - de înaltă țară din partea...

[illegible]

M... ..
D... ..
S... ..
M... ..
L... ..

atunci la vreun rezultat. El lucra de mai mult de șase luni pentru sovietici și era grav compromis.

... în anul 1956, prin hotărârea Comitetului Central al Partidului Comunist din România, a fost înființată o comisie de cercetare a activității lui Mihail G. Ciurcu, care a avut ca scop stabilirea faptelor care au dus la arestarea și detenția sa. Comisia a fost condusă de către funcționarii de frunte.

1. Pour sa démission, l'ancien ambassadeur de France à Tokyo, M. de Launay, a été affecté à la mission de Tokyo.

nu a raportat imediat si la 15 iunie 1957 a atras in afara. Licite si pe un angajat civil din biroul
casatului F. 101. Aemene si in aprilie 1957 serviciul secret
vatic a inceput sa foloseasca acest lucru impotriva lui.
F. 101 a raportat incidentul si a fost si el trimis in
"la"

[illegible][illegible]

La secția de Științe Militare, Armata Română, a avut
ca obiect al activității sale, în primul rând, studierea
metodelor și tehnicilor de luptă, în special, a celor care
sunt aplicate în timpul războaielor, exercițiile de trageri ale artileriei navale, diversele pu-
blicități de război, etc. În timpul războaielor, în special, în timpul
războaielor mondiale, a avut o activitate foarte intensă.

telegrafist la ambasada din Moscova. Nimeni nu și-a pus problema ca un solicitant cu vederea de stînga nu era omul potrivit pentru această funcție de încredere pe teritoriul sovietic. Marshall s-a întors în Anglia, și-a făcut bagajele, și-a rămas bun de la părinții săi și de la fratele său mai mic, R. nald, și a plecat în Uniunea Sovietică — după cum notase în jurnalul său — „cu cîntecul pe buze”. S-a așezat acolo l-a dezamăgit. Spre deosebire de Vădăcă, care avea aspectul unui om cultivat și dăduse lase impresia unui „gentleman englez tipic”, Marshall nu a pozat, rămînînd fiul unor oameni obișnuți și un solitar. Simțea că originea sa îl priva de posibilitatea contactului particular cu ceilalți funcționari ai ambasadei. Ei nu făceau parte, după cum a putut constata cu amărăciune, din „clasa” sa. S-a caracterizat pe sine însuși „dezgustat” de viața de la ambasadă. După o lună, neputînd să lege o prietenie cu nimeni de la ambasadă, a început să se împrietenească cu rușii. Ținea un jurnal la Moscova și în el a consemnat multe întâlniri cu ruși, printre care cîteva femei — o postură oarecum surprinzătoare pentru el.

diplomați americani din Uniunea Sovietică. În postul lor Egorov a fost pronunțată mai întâi înlocuirea lui din țară.

John Butenko, tehnician american, de 34 de ani, a fost acuzat de spionaj la 18 decembrie 1964 și condamnat la 30 de ani închisoare. El furnizase sovieticilor rapoarte secrete pe baza informațiilor pe care le obținuse de la un aparat de copiat documente secrete de la "International Telephone and Telegraph". I-a predat lui Igor Ivanov, care a primit o pedeapsă de 20 de ani închisoare. După ce a fost condamnat, Butenko a fost eliberat și apoi expulzat.

Uneori, diplomaților sovietici li se recomandă fără mult succes să se recomande fără mult succes. Într-o ocazie, un diplomat sovietic a fost condamnat la 30 de ani închisoare pentru spionaj. El a fost condamnat pentru că a furnizat informații secrete americane sovieticilor. După ce a fost condamnat, el a fost eliberat și apoi expulzat.

Lui Ivan Barabanov, secretar II la ambasada sovietică, i

sa a fost condamnat la 30 de ani închisoare pentru spionaj. El a fost condamnat pentru că a furnizat informații secrete americane sovieticilor. După ce a fost condamnat, el a fost eliberat și apoi expulzat.

Capitanul Jack D. ... numit ca șofer al conducătorilor cele mai secrete din S.U.A. — Agentia Națională de Securitate (NSA) — a fost condamnat la 30 de ani închisoare pentru spionaj. El a fost condamnat pentru că a furnizat informații secrete americane sovieticilor. După ce a fost condamnat, el a fost eliberat și apoi expulzat.

La ... într-un bungalow în apropiere de clădirea comandurii. Prin ... la un ... la altul. Salariul său nu era mai mare de 100 de ... din pu ... despre politica țării sale. Se afla de circa doi ani în serviciul N.S.A. când, deodată, parcă ar fi câștigat lozul cel mare: 50.000 dolari. A intrat într-un club al posesorilor de bărci cu motor și, spre mirarea celorlalți membri, plătea la barul clubului ... zilnic la serviciu cu una din superbe lui masini! Nimeni nu ... club exclusiv, deși la N.S.A. se știa cu exactitate că își câștigă ... somptuosul său mod de viață, el riposta

...
...
...
...
... ca situației politice internaționale ce se făcea simțită
... moartea lui Stalin va fi de durată și va crea în conti-
... climat favorabil tratativelor. Beria era cel mai ho-
... adversar al oricărei înțelegeri cu statele occidentale. Du-
... moartea sa și numirea lui Kruglov ca ministru de interne
... era subordonată și poliția secretă) erau așteptate primele
... de renunțare la războiul rece. Indiferent de orientarea
... pe care ar fi dorit s-o promoveze Kruglov, s-a do-
... vedit în curând că în ce privește viitoarea politică interna-
... țională a Uniunii Sovietice el, ca ministru de interne, nu
... avea nimic de spus.

În ianuarie 1954 procurorul general Rudenko scria : „Ori-
ce încercare a unor aventurieri și carieristi de a-și aservi un
... sau altul al aparatului de stat pentru scopurile lor cri-
minale de instigare și lezare a intereselor poporului este sor-
... . Aceasta a fost formula pentru asigurarea faptu-
... .
... nelimitate. Malenkov și celelalte virfuri ale guvernului
... aveau grijă ca autoritatea noului șef al poliției secrete
... .

Am primit în total de la ruși apoximativ 5000 de lire. În vara anului 1967 am fost în mare dificultate pentru a-mi clarifica legătura cu rapoartele mele și mi s-a părut că mi se vorbea la gara Cobham cu un om. A fost încredințat să mă ajute să ne-am cunoscut cumva într-un sat din Franța? Nu mi-a plăcut să-mi aminti numele dumneavoastră. Răspunsul era: «Nu, în 1967 eram la Lisabona». Când m-am întâlnit cu el mi-a spus că mi-a găsit pachetul pe care-l depusesem cu o seară înainte la Escher. L-am explicat exact unde l-am depus și probabil l-a găsit, pentru că nu am mai auzit nimic de această problemă. Agentul cu care Bossard s-a întâlnit la Cobham nu era Gordon, care avea părul blond și ochi albaștri. Curierul de la Cobham era un om înalt de 1,85 m și purta ochelari cu ramă de os.

În perioada 1962—1964, locurile ascunzătorilor au fost schimbate și Bossard a primit indicația ca în prima marți și miercuri ale fiecărei luni să asculte radio Moscova la 7.45 și 20.30, pe anumite lungimi de undă.

1. El primer punto de la agenda es la presentación de los
 resultados de la encuesta. Se han recibido 150 respuestas.
 El 60% de la población encuestada considera que la
 situación económica de México es "muy mala". El 30% la
 califica como "mala", y el 10% restante la considera "regular".
 En cuanto a la confianza en el gobierno, el 70% de la
 muestra afirma no confiar en él, el 20% afirma confiar
 parcialmente, y el 10% restante afirma confiar plenamente.
 Los datos de la encuesta se analizarán y se elaborará un
 informe detallado sobre los resultados. A continuación se
 presentarán algunos de los hallazgos más relevantes.
 2. El segundo punto de la agenda es la discusión de los
 factores que contribuyen a la situación económica actual.
 Se han identificado tres factores principales: la inflación,
 el desempleo y la corrupción. La inflación ha alcanzado
 niveles récord, lo que ha reducido el poder adquisitivo de
 la población. El desempleo sigue siendo un problema
 grave, especialmente entre los jóvenes. La corrupción
 continúa siendo un obstáculo para el desarrollo económico.
 3. El tercer punto de la agenda es la presentación de
 las propuestas de política económica que se han elaborado
 para abordar los problemas identificados. Se propone
 implementar medidas para controlar la inflación, como
 el ajuste de los tipos de cambio y la reducción de los
 subsidios. También se propone crear más empleos a través
 de programas de inversión pública y promover la
 competitividad de las empresas privadas. En cuanto a la
 corrupción, se propone fortalecer los mecanismos de
 control y sanción, así como promover la transparencia
 en la gestión pública.
 4. El cuarto punto de la agenda es la discusión de
 las perspectivas futuras y los desafíos que se enfrentan.
 Se espera que la situación económica mejore si se
 implementan las propuestas de política económica. Sin
 embargo, persisten varios desafíos, como la necesidad de
 reformas estructurales profundas y la mejora de la
 infraestructura. Se debe mantener un diálogo constante
 con la ciudadanía para evaluar el progreso y ajustar las
 políticas según sea necesario.
 5. El quinto punto de la agenda es la conclusión y
 las recomendaciones finales. Se reitera la importancia
 de la unidad y la cooperación entre todos los sectores
 de la sociedad para superar los desafíos económicos.
 Se recomienda que el gobierno continúe trabajando
 diligentemente en la implementación de las políticas
 propuestas y que mantenga una comunicación abierta
 con la ciudadanía. Se espera que, con el tiempo, se
 logre una recuperación económica sostenible y se mejore
 el bienestar de todos los mexicanos.

On 10/10/45, a 12-page letter from the U.S. Navy to the U.S. Army, dated 10/10/45, was received. It was a letter from the U.S. Navy to the U.S. Army, dated 10/10/45, and was a letter from the U.S. Navy to the U.S. Army, dated 10/10/45.

discuri muzicale

leghidate și făceam astfel ca și cum aveam nevoie de ele la birou. Le luam apoi în pauza de prînz în camera de la hotel și reproduceam pasaje importante din ele. Instalația fotografică o depuneam la biroul de bagaje al gării Waterloo și o ridicam de fiecare dată cînd aveam nevoie de ea. Azi am venit la birou la ora 9.45. În timpul dimineții am luat diferite documente și am hotărît să fotografiez imediat patru dintre ele". El a adăugat că cei de la Scotland Yard își vor pune probabil întrebarea: cum e posibil că soția nu știa nimic de activitatea sa? A explicat aceasta prin faptul că ea credea că lucrează pentru serviciul secret britanic.

În locuința lui Bossard din Quernbrook, lângă Cobham, inspectorul Alfred Jarvis a găsit în bucătărie un aparat de radio portativ cu câști. Era un aparat foarte sensibil, care avea o bună recepție.

Cit a cistigat Bessard prin trădările sale? Lordul Parker l-a întrebat pe Wise: „Credeți că acest om a primit, cum de-
o cifră pe care aș accepta-o cu rezerve. Am senzația certă că
suma reală a depășit cu mult 5 000 de lire“. De cînd Bessard
se află în închisoare, funcționari ai serviciului secret din Ger-

manus au apărut în perioada 1940-1945, în perioada
furnizorului de informații este o persoană care
a fost în contact cu el în perioada 1940-1945.

blicarea ştini despre arestarea lui Bossard. Te aflu

sine o critică aspră pentru MI-5. Autoritățile aliite de

suspectă. Fără îndoială că înclinațiile sale latente spre escrocherie și înșelăciune au fost din nou alimentate de viața ce o putea duce în Republica Federală. Îndată ce a simțit

mînt sigur sub picioare, a căutat distracții în viața de noapte din Berlinul Occidental. La cafeneaua „Bristol” de pe 1.

A început între ei o corespondență permanentă, pînă cînd

[illegible]

Pe lângă aceea că face parte dintr-o grupă de funcționari de stat și că este în atenția organelor de securitate, Pădureanu, Al. este în posesia unui permis de conducere pentru categoria A.

...e direcții principale. Una din acestea a fost și rămâne infiltrarea în aparatul de stat american. În această direcție, grupul nostru are un front larg și nici un sector al administrației noastre de stat nu se află în afara intențiilor lor... Știm că serviciul secret de spionaj în cadrul Departamentului de Stat, al Agenției Centrale de Informații, al F.B.I. și al altor organizații asemănătoare. Pentru ofensiva lor de spionaj împotriva națiunii noastre, sovieticii dispun de o armată apreciabilă de agenți secreți și mijloace bănești... S-a dovedit că un procent foarte mare al reprezentanților diplomați din blocul răsăritean, acreditați în această țară, sint însărcinați cu misiuni secrete de un fel sau altul."

Hoover a adăugat că sovieticii nu se bazează numai pe știință și de afaceri americani, pe care i-au silit prin șantaj

sau manevre de mistificare să facă spionaj. „O importanță deosebită și crescândă în aparatul de spionaj care acționează împotriva S.U.A. revine folosirii agenților ilegali. Aceștia sînt spioni de meserie, bine pregătiți și dispun de aparatura tehnică cea mai modernă.”

Inițierea Agenției Centrale de Informații a fost un răspuns la Pearl Harbour. Richard Sorge l-a informat pe Beria de iminentul atac japonez, dar S.U.A. erau complet nepregătite. Americanii și-au jurat că niciodată un asemenea atac nu va mai găsi Statele Unite nepregătite. În 1947 a fost creată C.I.A., care este continuatoarea Oficiului Serviciilor Strategice, creat în timpul războiului. Sediul ei se află în orașul Langley, la 20 de minute depărtare de Washington. „Agenția”, cum e numită pe scurt, are mii de angajați, inclusiv agenți și tehnicieni care se specializează în toate domeniile, de la producerea unui microfon ce încapă într-un cui de covor pînă la industria grea. În centrala C.I.A. se află cercetători în fizica nucleară și medici.

Milioane de informații disparate sînt examinate cu grijă, iar dacă se constată un indiciu al activității de spionaj, atunci agenți din C.I.A., sprijiniți de F.B.I., organizează urmărirea celor suspecti.

Avertismentele lui Hoover referitoare la tendința neobosită a sovieticilor de a pătrunde în serviciile de contrainformații sînt întîmpinate în Marea Britanie cu o deplină aprobare.

Din iulie 1963, trei organizații s-au ocupat amănunțit de această problemă. Savantul italian dr. Giuseppe Martelli a fost acuzat în 1963 de mai multe încălcări ale prevederilor legii privind apărarea secretelor de stat. În timpul procesului, Martelli a amintit posibilitatea ca doi dintre copiii săi, ce se aflau în Italia la soția sa de care era despărțit, să poată fi duși în Uniunea Sovietică, unde ar deveni inaccesibili pentru el. A vorbit și de dîneul tipic rusesc, la care îl invitase Nikolai Karpekov: „Cred că am fost amestecat sau mi s-a pus ceva în mîncare”. A relatat că un alt rus i-a comunicat, spre surprinderea sa, că o cunoaște pe femeia pe care o iubea Martelli —

se numea dr. Pamela Rothwell și aștepta un copil. Martelli a povestit, în sfîrșit, cum Karpekov i-a arătat o listă în care, după cum a spus, erau menționate mașinile pentru misiuni speciale de la Scotland Yard, remarcînd: „Avem pretutindeni prieteni — și la Scotland Yard”. Nu a fost găsită dovada pentru declarația alarmantă a lui Karpekov. Dar două puncte obscure în afacerea Portland și în cazul Vassall au rămas neelucidate. Nikolai Korovin, care lucra împreună cu Houghton în gruparea Portland, a dispărut din Londra înainte cu cîteva săptămîni ca gruparea să cadă, iar Karpekov a plecat la Moscova cu puțin timp înainte de arestarea lui Vassall. Dacă ne amintim de cazul Burgess — Maclean și de felul de a proceda al lui Kim Philby, care i-a avertizat pe cei doi diplomați, atunci se înțelege de ce așii serviciului secret britanic își bat capul cu plecarea oportună a celor doi „Niki”.

De la începutul războiului rece temperatura pe frontul agenților a crescut aproape pînă la punctul de fierbere. Între 1950 și 1960, 21 de ruși, suspecti de spionaj, au fost invitați să părăsească S.U.A. În același interval au fost descoperite nu mai puțin de 153 de microfoane ascunse, pe care le instalaseră în sediile ambasadelor occidentale. În America au mare căutare „distrugătorii de insecte” — specialiști care pot „dezinfecța camera”, adică descoperă microfoane secrete în clădirile oficiilor guvernamentale.

Serviciul secret britanic — și, după cum au dovedit acțiunile de spionaj din Anglia, în această țară birourile guvernamentale sînt tot atît de vulnerabile ca pretutindeni — a rămas mult în urmă în ceea ce privește dotarea sa. Există puține legături între organizațiile de contraspionaj ale țărilor occidentale. S.U.A. nu sînt încîntate de actuala formă a contribuției britanice. Afacerea Profumo a provocat critici violente la adresa autorităților britanice de contrainformații și mulți nu și-au ascuns adîncă îngrijorare. La MI-5 se știa că John Profumo, pe atunci ministru de război, era implicat în scandalul „call-girl”*, în jurul lui Stephen Ward și a Chris-

* Prostituată, accesibilă prin formarea unui număr de telefon.

tinei Keeler. Se ştia, de asemenea, că şi un alt domn participa la acest carusel sexual: Eugen Ivanov, ataşatul naval sovietic. Dar, „din motive protocolare”, MI-5 nu a luat nici o măsură. Nu e surprinzător că, după întoarcerea sa în Uniunea Sovietică, Eugen Ivanov a fost adus la Leningrad în faţa consiliului de onoare al marinei militare. A fost învinuit de comportare nedemnă pentru un diplomat şi de „lezare a onoarei Uniunii Sovietice în străinătate”. El îşi făcuse însă numai datoria ca ofiţer K.G.B. Americanii au luat cunoştinţă de raportul privind afacerea Profumo cu acelaşi dispreţ ca şi în cazul Vassall. Au zimbit compătimitor când au citit că Bennett l-a caracterizat pe secretarul său, Vassall, ca un „homosexual potenţial” şi că tribunalul a fost de părere că din motive de disciplină şi bun simţ erau „imposibile” cercetări personale în cadrul ambasadei cu privire la Vassall. Deoarece cazul Vassall a urmat atît de curînd după afacerea Portland, nu e de mirare că autorităţile americane de contraspionaj de la Washington au solicitat ambasadei lor de la Londra un raport despre activitatea contraspionajului britanic în descoperirea celor două cazuri de spionaj. Nu trebuie să i se atribuie numai centralei MI-5 însuccesele în combaterea spionajului. Fiecare minister şi instituţie în parte trebuie să ia măsuri de siguranţă şi numai cînd se dovedeşte că există undeva o „spărtură”, atunci trebuie chemat MI-5.

Denumirea MI-5 — Departamentul de Informaţii Militare 5 — este derutantă şi provine din primul război mondial, cînd contraspionajul era subordonat Ministerului de Război. Denumirea oficială actuală a organizaţiei engleze de contraspionaj este: „Serviciul de Siguranţă Britanic”. Pînă în 1953, cînd sir Percy Sillitoe, fostul şef al poliţiei şi spaima hoţilor a ieşit la pensie, numele şefului Serviciului de Siguranţă putea fi cunoscut. Cînd a fost desemnat succesorul său, autorităţile au cerut presei să nu facă cunoscut numele său, motivînd că noului şef i s-ar limita astfel libertatea de hotărîre şi acţiune. Sovieticii au ştiut însă întotdeauna cine se afla la comanda contraspionajului britanic!

Tot moştenire din primul război mondial este şi metoda de încadrare a funcţionarilor în MI-5. Organele MI-5 sînt comparabili cu agenţii C.I.A. Ei sînt plătiţi prost. Nu cîştigă nici 1000 de lire pe an, deşi activitatea lor este istovitoare şi nu au ore fixe de serviciu. Nu au posibilităţi de promovare profesională, pentru că funcţiile de conducere sînt rezervate de obicei pentru ofiţeri superiori, care dispun de legături utile. În Marea Britanie ar fi necesară o organizaţie ca C.I.A., iar contraspionajul ar trebui condus de oameni care au cel puţin rangul de detectiv inspector. Acum cîtva timp ministerele au ţinut seama de seriozitatea situaţiei: trei foşti inalţi funcţionari de la Scotland Yard au fost numiţi conducătorii unei grupe de cercetări, care efectuează verificări în cadrul Ministerului de Externe.

În S.U.A., unde verificarea persoanelor din serviciul de stat este mult mai severă, au rezultat multe neînţelegeri. La întrebarea cît de departe să ajungă cercetările în viaţa particulară a cetăţenilor pentru a nu fi ştirbite libertăţile individuale, nu s-au putut da decît răspunsuri foarte vagi.

În martie 1965, unui număr de 650.000 de funcţionari britanici li s-au impus măsuri radicale cu caracter contrainformativ. Sir Charles Cunningham din Ministerul de Interne a emis instrucţiuni severe, potrivit cărora în viitor trebuie anunţate toate legăturile cu diplomaţi străini. Prima reacţie a sindicatului funcţionarilor de stat a fost constatarea că noua reglementare ar putea duce la un amestec nepermis în viaţa personală.

Sînt informaţii potrivit cărora ţările răsăritene vor desfăşura în următorii zece ani o activitate intensă în domeniul spionajului industrial. În acest război rece, Blocul răsăritean va încerca prin toate mijloacele să-şi însuşească secretele noilor descoperiri şi toate îmbunătăţirile esenţiale aduse produselor exportate de S.U.A. şi Marea Britanie, astfel ca Uniunea Sovietică şi celelalte ţări comuniste să poată lansa, cît mai devreme posibil sau cel puţin în acelaşi timp cu puterile occidentale, produse asemănătoare pe piaţa internaţională.

Cind F.B.I. a creat, in interesul industriei, sectia sa consultativă, s-a constatat că trebuiau făcute precizări privind funcționarea ei. Unii fabricanți doreau să știe de la F.B.I. cât de înalte trebuie să fie gardurile de protecție din jurul întreprinderilor lor, în timp ce de fapt este nevoie să se organizeze instruirea muncitorilor și funcționarilor pentru a nu cădea victime iscușilor agenți sovietici. Această secție nu este creată numai pentru a face recomandări cu privire la măsurile obișnuite de siguranță pe teritoriul întreprinderilor. Ea trebuie să împiedice ca informațiile economice să iasă în afara granițelor țării.

Pe tărâm militar, politic sau economic, războiul spionilor este un război fără sfârșit.

CUPRINSUL

	Pag.
<i>Din partea redacției</i>	3
<i>Ascensiunea unui intrigant</i>	5
<i>Obiectivele serviciului secret sovietic</i>	15
<i>Statul „Lerovia”</i>	23
<i>Fermecătorul agent șef</i>	45
<i>Ecajensul călător</i>	59
<i>„Tovarașul Petrov” rămâne în Australia</i>	69
<i>Moartea lui Beria</i>	93
<i>Un om cu multe nume</i>	101
<i>Fratii Sobolevici</i>	115
<i>Dragoste la Vargovia</i>	123
<i>Organizația Portland</i>	135
<i>Agentul dublu</i>	161
<i>Spionul homosexual</i>	175
<i>Ambasadorul</i>	201
<i>Succesorii lui Beria</i>	217
<i>Frank Clifton Bossard</i>	225
<i>Edgar J. Hoover face bilanțul</i>	233

Redactor: H. v. d. PETRICA IŞUTIN
Corector: A. C. RADU STOIAN

Cost la cufest 09.05.89; Cost de tipar 27.10.89.
Tiraj 100 ex., din care 100 ex. hirtie zecă-
velină şi 100 ex. hirtie veşină, format 148x106.
Lucrarea conţine 260 pagini.